

Strategia Rozwoju Gminy Zgorzelec na lata 2011 – 2020

dr Andrzej Raszkowski

Jelenia Góra 2010

Gmina Zgorzelec

ul. Tadeusza Kościuszki 70, 59-900 Zgorzelec

tel.: +4875 7721400

fax: + 48075 7756564

e-mail: gmina@gmina.zgorzelec.pl

Karkonoska Agencja

Rozwoju Regionalnego S.A.

ul. 1 Maja 27, 58-500 Jelenia Góra

tel.: +4875 7523293

fax: +4875 7522794

e-mail: marketing@karr.pl, partner@karr.pl

dr Andrzej Raszkowski

e-mail: andrzej.raszkowski@ue.wroc.pl

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Diagnoza sytuacji społeczno – ekonomicznej	5
3. Analiza SWOT	22
4. Określenie misji i wizji	28
5. Cele strategiczne i operacyjne	30
6. Zbieżność założeń strategii z zewnętrznymi i wewnętrznymi opracowaniami strategicznymi	37
7. Mierniki realizacji celów strategicznych	41
8. Lista lokalnych liderów uczestniczących w warsztatach strategicznych	43
9. Załączniki	45

1. Wstęp

Niniejsza Strategia ma charakter aktualizacji i jest efektem pogłębionych warsztatów strategicznych, które odbyły się w dniach 14 – 16 października 2010 w Jeleniej Górze – Cieplicach w „Hotelu Pod Różami”.

Rdzeń Strategii stanowi drzewo celów. Podczas warsztatów ustalono, że głębokość strategii będzie na poziomie celów strategicznych i operacyjnych. Takie rozwiązanie zostało zaproponowane i jednogłośnie przyjęte z uwagi na stosunkowo długi horyzont obowiązywania dokumentu oraz możliwość bardziej elastycznego dostosowania realizowanych zadań do poszczególnych celów operacyjnych. Elastyczność podejścia wskazana jest również z uwagi na zróżnicowane procesy zachodzące w przestrzeni społeczno – ekonomicznej i konieczność szybszego dostosowywania się do zmian zachodzących w bliższym i dalszym otoczeniu jednostek samorządu terytorialnego. Należy podkreślić znaczną aktywność merytoryczną i zainteresowanie problemami rozwojowymi Gminy ze strony zaproszonych na warsztaty lokalnych liderów.

W załączeniu znajduje się, opracowany przez pracowników Urzędu Gminy Zgorzelec, obszerny raport z realizacji celów Strategii na lata 2000 – 2010, pokazujący wysoką efektywność w wypełnianiu jej założeń.

Andrzej Raszkowski

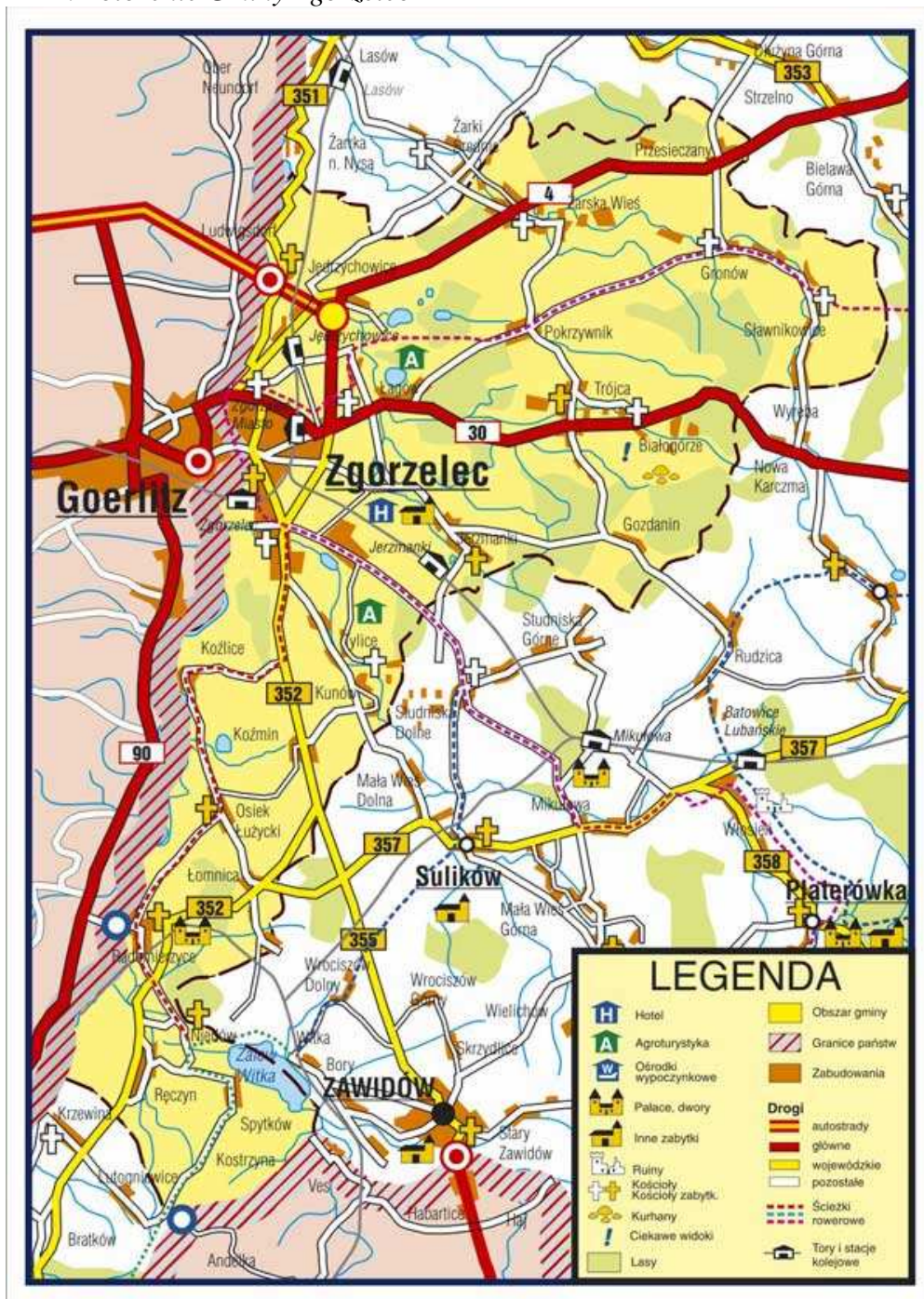
2. Diagnoza sytuacji społeczno – ekonomicznej

Obszar Gminy Zgorzelec¹ położony jest w zachodniej części Sudetów, w północnej części Masywu Czeskiego. Na poziomie mezoregionów teren Gminy znajduje się głównie na obszarze obniżenia Żytawsko – Zgorzeleckiego. Niewielkie części położone przy wschodniej (Białogórze, Gronów) i południowej (Ręczyn) granicy należą do Pogórza Izerskiego. Na obszarze Gminy wyróżnić można kilka mikroregionów. Największą powierzchnię zajmuje Równina Zgorzelecka. Pozostałe jednostki to przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej i stanowiące część Pogórza Izerskiego, Wysoczyzna Siekierczyńska i Wysoczyzna Działoszyńska. Krajobraz Gminy jest zróżnicowany, zwłaszcza ku jej administracyjnym granicom, gdzie obszar falistej Równiny Zgorzeleckiej przechodzi w pagórkowatą rzeźbę wysoczyznową. Równina Zgorzelecka o wysokości 190 – 250 m n.p.m. podnosi się ku południowi i wschodowi. Występują na niej kopulaste pagóry i ciągi niewysokich wzniesień (od 20 do 30 m n.p.m.). Najwyższymi terenami Gminy są położone na jej obrzeżach wzgórza i ciągi wzniesień zaliczane do Pogórza Izerskiego. Pod względem budowy geologicznej podłoża, Gmina znajduje się na styku równoleżnikowo ułożonych jednostek geologicznych.

Gmina Zgorzelec administracyjnie przynależna do powiatu zgorzeleckiego, położona jest w zachodniej części województwa dolnośląskiego, wzdłuż granicy państwa i zajmuje obszar 136,3 km². Sieć osadniczą stanowią 22 sołectwa. Na północy Gmina graniczy z Gminą Pieńsk, na wschodzie z Gminami Siekierczyn i Sulików oraz na południu z Gminą Bogatynia i miastem Zawidów. Zachodnią granicę stanowią: granica z Miastem Zgorzelec oraz Nysą Łużycką będącą równocześnie granicą państwa. Na terenie Gminy położony jest wjazd do nowoczesnego autostradowego przejścia granicznego Jędrzychowice – Ludwigsdorf, oraz na południu przejście graniczne Radomierzyce – Hagenwerder, są to dwa z siedmiu zlokalizowanych w powiecie zgorzeleckim przejść granicznych umożliwiających komunikację do Czech i Niemiec.

¹ Rozdział na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Zgorzelec (m.in. Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Nysa – Kwisia – Bóbr, KARR S.A.)

Rysunek nr 1: Położenie Gminy Zgorzelec

Źródło: www.gmina.zgorzelec.pl

Subregion zgorzelecki położony jest na terenach nizinnych. Teren ten charakteryzuje się płaskim ukształtowaniem, bez znaczących wyniosłości. Przeciętne wysokości na terenie Gminy układają się w granicach 200 – 300m n.p.m. Gmina Zgorzelec posiada na swym terenie różnorodne zasoby surowcowe, w tym przede wszystkim: złoża węgla brunatnego, kamieni budowlanych oraz kruszyw naturalnych.

Układ zagospodarowania przestrzeni w Gminie Zgorzelec odzwierciedla przede wszystkim struktura użytkowania gruntów, która przedstawia się następująco:

- grunty orne stanowią 6.538 ha,
- sady 135 ha,
- łąki 1.674 ha,
- pastwiska 1.224 ha,
- użytki leśne 2.274 ha,
- grunty pod wodami 345 ha,
- użytki kopalne 28 ha,
- tereny komunikacyjne 546 ha,
- tereny osiedlowe 428 ha, w tym zabudowane 377ha,
- tereny przemysłowe 24 ha,
- tereny rekreacyjne 42 ha,
- tereny różne 265 ha.

Największą powierzchnię zajmują użytki rolne. Z kolei znaczną część tych użytków stanowią grunty orne, niewielki jest natomiast areał sadów. Ponad 2.898 ha zajmują w Gminie łąki i pastwiska. Zachodnia część województwa dolnośląskiego to region charakteryzujący się jednym z największych w Polsce poziomem lesistości. Gmina Zgorzelec posiada relatywnie niewielkie skupiska lasów. Łączny obszar użytków leśnych obejmuje 2274 ha. Poziom lesistości wynosi 16,7% i jest wyraźnie niższy od średniej wartości dla kraju (28,4%) oraz od przeciętnego dla gmin powiatu zgorzeleckiego (47,1%). Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 7,8% ogółu powierzchni Gminy. Ich udział jest istotnie mniejszy od charakteryzującego przeciętnie powiat zgorzelecki (10,4%). Tereny te obejmują m.in. tereny mieszkaniowe, przemysłowe, zurbanizowane tereny niezabudowane, tereny rekreacyjno - wypoczynkowe, użytki kopalne oraz tereny komunikacyjne. Grunty pod wodami zajmują jedynie 2,7% powierzchni Gminy Zgorzelec. Powierzchnię dopełnia niewielki areał nieużytków (0,6%).

Rysunek nr 2: Położenie Gminy Zgorzelec w województwie dolnośląskim

Źródło: Materiały dostarczone przez Urząd Gminy Zgorzelec

Gmina Zgorzelec posiada dogodne położenie komunikacyjne. Przez teren Gminy przebiegają trasy kolejowe relacji: Lubań – Zgorzelec, Lubań - Bogatynia oraz Zgorzelec – Pieńsk – Węgliniec. Dostępność kolejowego transportu osobowego warunkowana jest rozmieszczeniem punktów przystankowych. Aktualnie dotyczy ona jedynie dwóch miejscowości wiejskich, a mianowicie Jerzmanek i Jędrzychowic.

Transport drogowy natomiast wykorzystuje istniejącą sieć dróg o różnych parametrach technicznych. Podstawowymi elementami sieci drogowej są odcinki:

- autostrady A-4 od przejścia granicznego Jędrzychowice – Ludwigsdorf – 1,8 km,
- drogi krajowej nr 4 relacji Zgorzelec – Bolesławiec – Wrocław – 15,3 km,
- drogi krajowej nr 30 relacji Zgorzelec – Lubań – Jelenia Góra – 9,3 km,

- drogi wojewódzkiej nr 351 relacji Zgorzelec – Żagań – 4,9 km,
- drogi wojewódzkiej nr 352 relacji Zgorzelec – Bogatynia – 12,5 km,
- drogi wojewódzkiej nr 355 relacji Koźmin – Zawidów – 1,6 km,
- drogi wojewódzkiej nr 357 relacji Radomierzyce – Sulików – Lubań – 1,7 km,
- drogi powiatowe o długości 81,3 km.

Uzupełnieniem podstawowej sieci drogowej są drogi gminne, których długość wynosi 50 km. Ważnym elementem infrastruktury komunikacyjnej jest także przejście graniczne (z ruchem osobowym i towarowym) Jędrzychowice – Ludwigsdorf oraz przejście graniczne Radomierzyce – Hagenwerder. Warto również wspomnieć o inwestycjach o zasięgu krajowym i wojewódzkim, które będą miały istotny wpływ dla tego terenu w przyszłości. Wiąże się to przede wszystkim z programem rozwoju sieci autostrad w Polsce. Istotny wzrost walorów dostępności komunikacyjnej sprawi, iż w miejscowościach Gminy (zwłaszcza północnej jej części) następować będzie intensyfikacja działań gospodarczych.

System kanalizacji sanitarnej obsługuje miejscowości: Łągów, częściowo Jerzmanki oraz osiedle mieszkaniowe w Tylicach i Żarskiej Wsi. Długość kanalizacji sanitarnej wynosi 20,9 km, z której korzysta 1 498 mieszkańców. W Gminie Zgorzelec istnieje możliwość dofinansowania do budowy biologicznych oczyszczalni ścieków. Pozostała ludność korzysta z przydomowych osadników.

Na terenie Gminy w Jędrzychowicach znajduje się oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna ścieków zarządzana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „NYSA” sp. z o.o. w Zgorzelcu, do której odprowadzane są ścieki z miejscowości Łągów, Jerzmanki i Tylice.

W najbliższych latach zostanie wybudowana kanalizacja sanitarna w miejscowościach: Jędrzychowice, Żarska Wieś, Radomierzyce, Jerzmanki, Trójca, Białogórze, Koźmin, Koźlice, Osiek Łużycki, Kunów i Tylice o łącznej długości 66,47 km. W stosunku do roku 2003 liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji w roku 2013 ma wynieść 6.055, co stanowi 75,93% ogółu mieszkańców. Z pięciu znajdujących się na terenie Gminy szkół – SP w Łagowie, Gimnazjum w Jerzmankach są włączone do oczyszczalni w Jędrzychowicach, SP w Żarskiej Wsi do oczyszczalni osiedlowej a SP w Osieku Łużyckim posiada własną oczyszczalnię biologiczną.

W ramach wodociągowania wsi Jerzmanki, Radomierzyce i Żarska Wieś zostały wybudowane ujęcia wody oraz stacje uzdatniania wody. Zasoby ujęć wody zabezpieczają

potrzeby wody pitnej dla mieszkańców, istniejących i nowopowstających podmiotów gospodarczych oraz budownictwa mieszkaniowego.

Do roku 2009 zwodociągowano miejscowości:

- Jerzmanki,
- Łągów,
- Koźlice,
- Trójca,
- Żarska Wieś,
- Radomierzyce,
- Łomnica,
- Osiek Łużycki,
- Spytków,
- Jędrzychowice,
- Białogórze,
- Niedów,
- Pokrzywnik,
- Gronów,
- Sławnikowice.

Długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi ok. 120 km. W 2004 zostały zwodociągowane wsie Koźmin i Gozdanin, przy udziale środków z programu SAPARD. W 2006 roku zwodociągowano wsie Kunów-Tylice i Ręczyn z programu ZPORR. Do 2009 roku z sieci wodociągowej korzystało około 5 700 osób, co stanowi około 71 % ogółu mieszkańców wsi.

Tabela nr 1: Infrastruktura techniczna na terenie Gminy Zgorzelec w latach 2003 – 2009

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
URZĄDZENIA SIECIOWE								
Wodociągi								
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	84,5	84,6	84,6	84,6	87,2	105,3	120
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	1 103	1 107	1 107	1 107	1 136	1 378	1 567
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	5 306	5 318	5 343	5 375	5 453	5741	6000
Kanalizacja								
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	16,3	16,3	16,3	16,3	17,9	20,9	20,9
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	284	288	288	288	302	336	336
ścieki odprowadzone	dam3	61,5	66,6	67,5	69,2	77,0	85,6	85,6
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	1 320	1 333	1 339	1 347	1 397	1498	1 498
Sieć gazowa								
długość czynnej sieci ogółem w km	km	33,1	36,2	36,5	-	-	-	-
długość czynnej sieci przesyłowej w km	km	16,3	16,3	16,3	-	-	-	-
długość czynnej sieci rozdzielczej w km	km	16,8	19,9	20,2	-	-	-	-
długość czynnej sieci ogółem w m	m	-	-	-	37 735	37 949	38 402	38 402
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	-	-	-	16 303	16 303	16 303	16 303
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	-	-	-	21 432	21 646	22 099	22 099
czynne połączenia do budynków	szt	119	138	145	163	175	179	179
odbiorcy gazu	gosp.dom.	643	-	683	693	715	723	723
odbiorcy gazu w tys.	gosp.dom.	-	0,7	-	-	-	-	-
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	-	-	410	418	439	447	447
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem w tys.	gosp.dom.	-	0,4	-	-	-	-	-
zużycie gazu w tys. m3	tys.m3	-	-	636,20	666,00	572,10	609,5	609,5
zużycie gazu w hm3	hm3	0,70	0,70	-	-	-	-	-

zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	-	-	389,8	409,7	344,4	348	348
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w hm ³	hm ³	-	0,4	-	-	-	-	-
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	1 922	1 771	1 802	1 840	1 912	1948	1948

Źródło: www.stat.gov.pl

Według stanu na dzień 31.12.2009 r. liczba mieszkańców w Gminie Zgorzelec wynosiła 8 127, z czego 4098 stanowiły kobiety, co stanowi ponad 50%. Gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie około 59 osób na 1 km².

Ludność w wieku produkcyjnym w gminie Zgorzelec na dzień 31.12.2009 r. wyniosła 5 582, natomiast w wieku poprodukcyjnym 962.

Tabela nr 2: Stan ludności i ruch naturalny w Gminie Zgorzelec

	J. m.	2006	2007	2008	2009
STAN LUDNOŚCI I RUCH NATURALNY					
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci					
ogółem	osoba	7 963	8 047	8 085	8 127
mężczyźni	osoba	3 956	3 986	4 003	4 029
kobiety	osoba	4 007	4 061	4 082	4 098
Ruch naturalny wg płci					
Urodzenia żywe					
ogółem	--	92	91	86	71
mężczyźni	--	53	49	45	34
kobiety	--	39	42	41	37
Zgony ogółem					
ogółem	--	76	87	97	81
mężczyźni	--	41	54	50	40
kobiety	--	35	33	47	41
Przyrost naturalny					
ogółem	--	16	4	-11	-10
mężczyźni	--	12	-5	-5	-6
kobiety	--	4	9	-6	-4
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci					
w wieku przedprodukcyjnym					
ogółem	osoba	1 664	1 639	1 608	1 553
mężczyźni	osoba	862	849	835	794
kobiety	osoba	802	790	773	759
w wieku produkcyjnym					
ogółem	osoba	5 392	5 480	5 529	5 582
mężczyźni	osoba	2 817	2 876	2 891	2 943
kobiety	osoba	2 575	2 604	2 638	2 639
w wieku poprodukcyjnym					
ogółem	osoba	896	902	934	962
mężczyźni	osoba	273	256	264	276

Kobiety	osoba	623	646	670	686
Małżeństwa					
Ogółem	--	29	48	43	43
Wskaźnik obciążenia demograficznego					
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	47,5	46,4	46,0	45,1
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	53,8	55,0	58,1	61,9
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	16,6	16,5	16,9	17,2
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem					
w wieku przedprodukcyjnym	%	20,9	20,4	19,9	19,2
w wieku produkcyjnym	%	67,8	68,3	68,5	68,9
w wieku poprodukcyjnym	%	11,3	11,2	11,6	11,9
Wskaźniki modułu gminnego					
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	58	58	59	59
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	101	101	102	102
małżeństwa na 1000 ludności	--	3,7	6,0	5,3	5,3
urodzenia żywe na 1000 ludności	--	11,6	11,4	10,7	8,7
zgony na 1000 ludności	--	9,6	10,9	12,0	10,0
przyrost naturalny na 1000 ludności	--	2,0	0,5	-1,4	-1,2

Zródło: www.stat.gov.pl

Na podstawie struktury wieku mieszkańców można stwierdzić, że Gmina Zgorzelec zamieszkała jest przez społeczeństwo stosunkowo młode. Świadczy o tym przewaga liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (19, 2% ogółu mieszkańców) nad ludnością w wieku poprodukcyjnym (11, 9%).

Innym elementem analizy demograficznej jest ruch naturalny. Przyrost naturalny w Gminie jest ujemny, co świadczy o przeważającej liczbie zgonów nad urodzeniami. Ujemny współczynnik jest charakterystyczny dla całego województwa dolnośląskiego. W związku z obecnie panującym zjawiskiem nagłego wzrostu liczby urodzeń, można przypuszczać, iż w najbliższych latach sytuacja demograficzna będzie ulegać sukcesywnej poprawie.

Kolejne zestawienia przedstawiają strukturę szkolnictwa w Gminie oraz sytuację w zakresie migracji.

Tabela nr 3: *Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne w Gminie Zgorzelec*

	J. m.	2007	2008	2009
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE				
Szkoły podstawowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych wg gestora				
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych				
ogółem				
ogółem	ob.	4	4	4
uczniowie				
ogółem	osoba	397	403	389
absolwenci				
ogółem	osoba	68	60	71
Uczniowie i absolwenci wg płci				
szkoły podstawowe				
uczniowie				
ogółem	osoba	397	403	389
mężczyźni	osoba	195	205	191
kobiety	osoba	202	198	198
absolwenci				
ogółem	osoba	68	60	71
mężczyźni	osoba	41	29	35
kobiety	osoba	27	31	36
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE				
Gimnazja dla dzieci, młodzieży i dorosłych				
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych				
ogółem				
ogółem	ob.	1	1	1
uczniowie				
ogółem	osoba	204	171	164
absolwenci				
ogółem	osoba	77	77	55
Uczniowie i absolwenci wg płci				
gimnazja				
uczniowie				
ogółem	osoba	204	171	164
mężczyźni	osoba	111	88	85
kobiety	osoba	93	83	79
absolwenci				
ogółem	osoba	77	77	55
mężczyźni	osoba	41	44	23
kobiety	osoba	36	33	32
SKOLARYZACJA				
Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne)				
współczynnik skolaryzacji brutto				
szkoły podstawowe	%	73,38	75,33	78,43
gimnazja	%	66,02	55,88	55,03
współczynnik skolaryzacji netto				
szkoły podstawowe	%	72,83	74,39	76,41
gimnazja	%	58,90	53,27	50,00

 Źródło: www.stat.gov.pl.

Tabela nr 4: *Migracje wg kierunku i saldo migracji wg płci w Gminie Zgorzelec*

	J. m.	2006	2007	2008	2009
MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE					
Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku i płci migrantów					
zameldowania w ruchu wewnętrznym					
ogółem	osoba	169	207	155	175
mężczyźni	osoba	86	100	77	77
kobiety	osoba	83	107	78	98
zameldowania z zagranicy					
ogółem	osoba	1	7	5	7
mężczyźni	osoba	1	5	2	5
kobiety	osoba	0	2	3	2
wymeldowania w ruchu wewnętrznym					
ogółem	osoba	160	122	97	129
mężczyźni	osoba	79	61	45	50
kobiety	osoba	81	61	52	79
wymeldowania za granicę					
ogółem	osoba	12	12	14	1
mężczyźni	osoba	9	9	12	0
kobiety	osoba	3	3	2	1
saldo migracji wewnętrznych					
ogółem	osoba	9	85	58	46
mężczyźni	osoba	7	39	32	27
kobiety	osoba	2	46	26	19
saldo migracji zagranicznych					
ogółem	osoba	-11	-5	-9	6
mężczyźni	osoba	-8	-4	-10	5
kobiety	osoba	-3	-1	1	1
Migracje na pobyt stały gminne wg płci, typu i kierunku					
zameldowania ogółem					
ogółem	osoba	170	214	160	182
zameldowania z miast					
ogółem	osoba	133	163	114	146
zameldowania ze wsi					
ogółem	osoba	36	44	41	29
zameldowania z zagranicy					
ogółem	osoba	1	7	5	7
wymeldowania ogółem					
ogółem	osoba	172	134	111	130
wymeldowania do miast					
ogółem	osoba	128	88	76	97
wymeldowania na wieś					
ogółem	osoba	32	34	21	32
wymeldowania za granicę					
ogółem	osoba	12	12	14	1
saldo migracji					
ogółem	osoba	-2	80	49	52

 Źródło: www.stat.gov.pl.

Gmina Zgorzelec charakteryzuje się dodatnim saldem migracji, zwiększa się napływ mieszkańców do Gminy, co wskazuje znaczący wzrost liczby zameldowań. Wynika to z faktu, iż tereny wiejskie, szczególnie położone blisko ośrodków miejskich cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców miast. Ponadto atrakcyjne położenie Gminy Zgorzelec stanowi jej potencjał rozwojowy i w najbliższej przyszłości przewiduje się znaczący wzrost liczby mieszkańców Gminy.

W Gminie Zgorzelec poziom bezrobocia na koniec 2009 roku wyniósł 8,5%. Podobnie jak w latach poprzednich w strukturze osób pozostających bez pracy przeważają kobiety. W Gminie Zgorzelec według danych z 2009 roku ogółem zatrudnionych było 1 003 osób.

Tabela nr 5: *Elementy rynku pracy Gminy Zgorzelec*

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY						
Pracujący wg płci						
ogółem	osoba	488	486	628	1 027	1 003
mężczyźni	osoba	245	257	324	523	497
kobiety	osoba	243	229	304	504	506
BEZROBOCIE						
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
ogółem	osoba	852	573	322	295	476
mężczyźni	osoba	383	265	132	131	223
kobiety	osoba	469	308	190	164	253
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
ogółem	%	16,1	10,6	5,9	5,3	8,5
mężczyźni	%	13,9	9,4	4,6	4,5	7,6
kobiety	%	18,6	12,0	7,3	6,2	9,6
DOJAZDY DO PRACY						
Dojazdy do pracy						
liczba osób wyjeżdżających do pracy	osoba	-	1 118	-	-	-
liczba osób przyjeżdżających do pracy	osoba	-	179	-	-	-
saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy	osoba	-	-939	-	-	-
liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy	osoba	-	0,16	-	-	-

Źródło: www.stat.gov.pl.

Tabela nr 6: *Dochody budżetu i wydatki Gminy Zgorzelec w latach 2006 – 2009*

	J. m.	2006	2007	2008	2009
Dochody ogółem	zł	20 682 292,41	17 740 657,73	19 269 663,48	21 592 204,88
Dochody własne	zł	11 881 893,82	10 619 859,50	11 785 223,95	12 766 318,94
Subwencje ogólne	zł	3 923 299,00	3 908 695,00	4 200 604,00	4 558 840,00
Wydatki ogółem	zł	18 500 559,45	18 270 718,78	21 452 794,83	24 334 429,84

 Źródło: www.stat.gov.pl.

 Tabela nr 7: *Podmioty gospodarcze w Gminie Zgorzelec*

	J. m.	2006	2007	2008	2009
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH					
Ogółem					
ogółem	jed.gosp.	509	533	571	587
Sektor publiczny					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	7	7	6	6
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	7	7	6	6
Sektor prywatny					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	502	526	565	581
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	405	426	464	478
spółki handlowe	jed.gosp.	28	29	31	31
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	11	11	13	14
spółdzielnie	jed.gosp.	5	5	4	4
fundacje	jed.gosp.	1	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	10	12	13	14
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKCJI PKD					
Jednostki zarejestrowane wg PKD 2004					
ogółem					
ogółem	jed.gosp.	509	533	571	587
sektor publiczny	jed.gosp.	7	7	6	6
sektor prywatny	jed.gosp.	502	526	565	581
Jednostki zarejestrowane wg PKD 2007					
ogółem					
ogółem	jed.gosp.	-	-	-	587
sektor publiczny	jed.gosp.	-	-	-	6
sektor prywatny	jed.gosp.	-	-	-	581
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ					
Podmioty wg klas wielkości					
ogółem	jed.gosp.	-	-	-	587
0 - 9	jed.gosp.	-	-	-	569
10 - 49	jed.gosp.	-	-	-	18

 Źródło: www.stat.gov.pl.

Z roku na rok dochody Gminy Zgorzelec sukcesywnie wzrastają, corocznie zwiększa się również poziom wydatków.

Przygraniczne położenie Gminy oraz lokalizacja na jej terenie przejścia granicznego stymuluje rozwój infrastruktury otoczenia biznesu i obsługi transportu międzynarodowego (stacje paliw, parkingi, gastronomia). Wraz z rozwiniętą siecią banków, instytucji finansowych, firm ubezpieczeniowych i innych w pobliskim Zgorzelcu sprzyja to odpowiedniej obsłudze prawnej i finansowej podmiotów gospodarczych funkcjonujących w Gminie oraz szeroko rozumianemu wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości.

Na terenie Gminy Zgorzelec usytuowanych jest wiele zabytków. W spisie konserwatorskim znajduje się 447 obiektów historycznej architektury i budownictwa. Do rejestru zabytków zapisano 42 obiekty, w tym 11 kościołów oraz 11 pałaców i dworów. Większość obiektów stanowi własność prywatną. Dokonana ocena stanu technicznego świadczy o wyjątkowo złym ich stanie. Do atrakcyjnych obiektów turystycznych zaliczamy:

- średniowieczny pałac w Łągowie, otoczony rozległymi lasami i licznymi stawami rybnymi,
- kościół p.w. Antoniego Padewskiego, wzniesiony w połowie XIII w,
- kościół Narodzenia NMP w Jędrzychowicach,
- ruiny renesansowego pałacyku w Jędrzychowicach,
- w pobliżu wsi Białogórze znajduje się jeden z najciekawszych w Polsce zespołów archeologicznych, w skład którego wchodzi dwa wczesnosłowiańskie grodziska oraz cmentarzysko kurhanowe. Owe „kurhany” datowane są na VIII-XI w. Znalezione tutaj 200 mogił. Jest to zatem jedna z największych nekropolii słowiańskich z grobami ciałopalnymi na ziemiach polskich,
- późnoromański kościół św. Franciszka z Asyżu we wsi Jerzmanki - okazały pałac z charakterystyczną wieżą w Kunowie, powstały w XVI wieku,
- klasycystyczny pałac z przełomu XVIII i XIX wieku w Sławnikowicach,
- kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Obok kościoła stoi wykonany ze zlepieńca, przykuwający uwagę, krzyż pokutny,
- kościółek p.w. św. Piotra i Pawła w Trójcy,
- krzyż pokutny z aureolą i wizerunkiem dzidy w Trójcy,
- zespół pałacowy w Radomierzycach. Mieści się on na wyspie, otoczonej szeroką fosą. Pokonać wodę można jedynie przez kamienny most, który prowadzi do okazałej barokowej bramy ozdobionej herbem von Ziglerów - fundatorów pałacu,
- kościół p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Radomierzycach - należy do najcenniejszych zabytków tej wioski. Świątynia katolicka istniała już w XIII wieku.

W ciągu roku w Gminie Zgorzelec odbywa się blisko 30 festynów okolicznościowych, lokalnych, cyklicznych. Najbardziej prestiżową dla Gminnego Ośrodka Kultury imprezą są: dożynki gminne oraz „Ogólnopolski Wyścig Kolarski o Puchar Wójta Gminy Zgorzelec”. Impreza ta organizowana jest od 1991 roku, zawsze w pierwszą sobotę sierpnia. Zaczęło się od „Mistrzostw Gminy w Kolarstwie Szosowym”. W czasie kolejnych lat wyścig przeszedł dwie zmiany nazwy – od „Wyścigu Kolarskiego o Puchar Wójta Gminy Zgorzelec” do „Ogólnopolskiego Wyścigu Kolarskiego o Puchar Wójta Gminy Zgorzelec. Miejsce organizowania wyścigu jest stałe – start i meta w miejscowości Trójca. Do imprez cyklicznych zalicza się również: turnieje warcabowe i szachowe odbywające się dwa razy do roku w świetlicy w Radomierzycach i Białogórze. Działalność merytoryczna prowadzona jest w szkołach, w świetlicach wiejskich, na boiskach sportowych i w bibliotekach. W szkołach podstawowych – Gminny Ośrodek Kultury prowadzi 16 kół zainteresowań, m.in. taneczne, fletowe, plastyczne, teatralne, muzyczne, komputerowe, turystyczno-krajoznawcze. Oprócz tego finansuje naukę pływania dla dzieci w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Zgorzelec. W ramach edukacji kulturalnej i wychowawczej przez sztukę - GOK organizuje spotkania z ludźmi teatru, aktorami, koncerty umuzykalniające. Ośrodek kultury pomaga w tworzeniu warunków dla rozwoju folkloru w gminie – założył dziecięcy zespół folklorystyczny „Łużycanie” w Żarskiej Wsi.

Teren Gminy sprzyja uprawianiu turystyki pieszej i rowerowej. Jako uzupełnienie układu drogowego, planuje się rozwijanie systemów szlaków turystycznych. Na system ten złożą się między innymi: ścieżki rowerowe oraz pozostałe szlaki wytyczone na drogach polnych i leśnych. W 2005 r. utworzony został przez Bractwo Św. Jakuba szlak Jakubów – Zgorzelec. Rozpoczyna się w Jakubowie i wiedzie przez Grodowiec – Polkowice – Chocianów – Bolesławiec – Lubań do Zgorzelca (długość 160 km).

Podobnie jak przez Gminę Nowogrodziec, przez Gminę Zgorzelec przebiega Via Regia (dawny główny szlak kupiecki z Rusi do Europy Środkowej, zwany również Wysoką Drogą) jako przedłużenie istniejącego już w Niemczech szlaku turystycznego od Görlitz/Zgorzelec przez Lubań, Nowogrodziec, Bolesławiec, Chojnów, Legnicę, Środę Śląską, Wrocław, Oławę do Brzegu i dalej w kierunku wschodnim przez Opole, Kraków, Lwów do Kijowa.

Gmina Zgorzelec posiada predyspozycje do typowej specjalizacji rolniczej. Decydują o tym zarówno istniejące warunki naturalne (jakość gleb), klimatyczne, jak i struktura użytkowania gruntów. W strukturze użytków rolnych znajdują się następujące klasy bonitacyjne gleb:

- klasa I - brak
- klasa II - 24,38 ha (0,4%)
- klasa III a - 354,33 ha (5,4%)
- klasa III b - 1.089,99 ha (16,6%)
- klasa IV a - 2.672,42 ha (40,70%)
- klasa IV b - 1.085,69 ha (16,5%)
- klasa V - 1.255,54 ha (19,1%)
- klasa VI - 83,36 ha (1,3%),

natomiast struktura użytków zielonych przedstawia się następująco:

- klasa I - brak
- klasa II - 86,43 ha (3,0%)
- klasa III - 871,53 ha (30,2%)
- klasa IV - 1.493,81 ha (51,7%)
- klasa V - 370,57 ha (12,8%)
- klasa VI - 65,57 ha (2,3%).

W związku z powyższym, nasuwa się wniosek, że dominują gleby średniej jakości, stanowiące ponad połowę powierzchni użytków rolnych (55,6%). Gleby dobrej jakości stanowią 1/4 powierzchni użytków rolnych, a jakości słabszej 1/5. Najlepsze gleby mają obręby: Kostrzyna i Ręczyn, najgorsze: Gozdanin, Białogórze, Sławnikowice i Gronów, skupione w północno – wschodniej części gminy. Ponad 95% użytków rolnych posiada odczyn pH kwaśny. Zabieg wapnowania jest zatem konieczny.

Główną rzeką Gminy jest Nysa Łużycka, będąca zachodnią granicą państwa oraz Gminy. W południowej części Gminy największy dopływ stanowi rzeka Witka o długości 51,9 km. W Niedowie zbudowano na niej zaporę, która spiętrzyła wodę tworząc zbiornik wodny. Drugim większym dopływem jest Czerwona Woda oraz jej największy prawobrzeżny dopływ Włosienica. Do Nysy wpływa również Jędrzychowicki Potok, którego sieć posiada liczne stawy i młynówki.

Zróżnicowany jest stan jakościowy obiektów noclegowych, a w związku z tym, standard świadczonych usług. Struktura rodzajowa obiektów noclegowych w Gminie przedstawia się następująco:

- hotel „Park” w Łagowie (50 miejsc noclegowych),
- Zespół Placówek Terapeutycznych im. J. Korczaka posiada 18 miejsc biwakowych,

- ośrodek wypoczynku i sportów wodnych „Witka” w Niedowie dysponujący 121 miejscami (w tym 53 całoroczne),
- Motel Truckera w Żarskiej Wsi – 10 miejsc noclegowych,
- Hotel JAN w Jędrzychowicach – 90 miejsc noclegowych – przystosowany dla osób niepełnosprawnych,
- Gospodarstwo agroturystyczne w Tylicach – „Raj pstrąga” – 25 miejsc noclegowych,
- Gospodarstwo agroturystyczne w Łagowie ul. Młyńska - „Arizona” – 22 miejsca noclegowe,
- kwatera prywatna w Jędrzychowicach z 20 całorocznymi miejscami noclegowymi,
- kwatera prywatna przy restauracji „Zajazd” w Trójcy z 20 miejscami całorocznymi.

Baza gastronomiczna jest drugim, obok bazy noclegowej, podstawowym elementem infrastruktury turystycznej. Do obiektów gastronomicznych w Gminie Zgorzelec zaliczamy między innymi:

- Smyk - Klub - Kawiarnia Smyk, Radomierzyce 59-914, Osiek Łużycki 19
- Bar, Trójca, Zgorzelec, Trójca 1
- U Kaśki - Bar u Kaśki, Trójca 59-913, Trójca 22
- Feniks - Klub - Kawiarnia Feniks, Żarska Wieś 59-912, Gronów 2
- U Maxa - Mini Bar u Maxa, Żarska Wieś, Żarska Wieś
- U Szwagrów - Zajazd u Szwagrów, Łagów, Leśna 2
- Pod Krokodylem - Club pod Krokodylem, Łagów, Jeleniogórska 22
- Alba, Łagów, Górna 1
- Anna, Jędrzychowice, Jędrzychowice

Atrakcją w okolicy jest Zalew "Witka", który jest dobrym miejscem wypoczynku dla wędkarzy i miłośników sportów wodnych, a także dla osób lubiących ciszę i kontakt z przyrodą. "Witka" stanowi wspaniałą bazę aktywnego wypoczynku jednodniowego, weekendowego oraz dłuższych pobytów, podczas których można korzystać z wypożyczalni sprzętu wodnego, kortu tenisowego, boisk do gier zespołowych, miejsc do grillowania, przystani żeglarskiej, zagospodarowanej plaży i strzeżonego kąpieliska oraz miejsc na ustawienie przyczepy czy namiotu.

3. Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse), *Threats* (zagrożenia). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji kategorii słabych i silnych stron oraz szans i zagrożeń. Przedmiotem analizy może być przedsiębiorstwo, gmina, region, miasto, inwestycja lub dowolna organizacja. Zastosowanie analizy SWOT nie ma praktycznie ograniczeń, ponieważ można ją zaimplementować do dowolnego zdarzenia ze sfery działalności człowieka. Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji przedmiotu analizy oraz prognoza strategii postępowania. Zakres rodzajowy czynników, które mają wpływ na przedmiot analizy SWOT jest bardzo szeroki. Z jednej strony są to czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, a z drugiej pozytywne i negatywne. Skuteczna ich identyfikacja jest podstawą analizy. Należy dokonać diagnozy określającej silne i słabe strony organizacji oraz szanse i zagrożenia pojawiające się w bliższym i dalszym otoczeniu. Diagnoza jest punktem wyjścia do prognoz określających dalsze postępowanie badanego podmiotu. Mocne strony, czyli atuty (czynniki wewnętrzne pozytywne) – to walory organizacji, które w sposób pozytywny wyróżniają ją w otoczeniu i spośród konkurencji. Słabe strony organizacji (czynniki wewnętrzne negatywne) – są konsekwencją ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. W tym wypadku kluczem do sukcesu jest szybkie i obiektywne rozpoznanie słabych stron, które pozwoli ograniczyć ich negatywny wpływ. Analiza atutów i słabości pozwala wyznaczyć siłę konkurencyjną danego podmiotu w otoczeniu rynkowym. Świadomość własnych atutów i słabości ma podstawowe znaczenie w kształtowaniu realistycznej rynkowej strategii. Jeżeli silne strony przeważają nad słabościami istnieje większa możliwość wykorzystania szans pojawiających się w otoczeniu. Szanse (czynniki zewnętrzne pozytywne) – to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabiają zagrożenia. Zagrożenia (czynniki zewnętrzne negatywne) – to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Sama analiza szans i zagrożeń nie jest gwarantem skutecznego reagowania na nie, mobilizuje jednak do myślenia strategicznego, zmusza do śledzenia zmian zachodzących w otoczeniu przedsiębiorstwa, do korzystania

z dostępnych źródeł informacji, raportów i prognoz, oraz formułowania na tej podstawie scenariuszy przewidujących przyszły rozwój wydarzeń w rozpatrywanym obszarze interesów.

Trafność postawionych za pomocą analizy SWOT wniosków zależy od doświadczenia, wiedzy i intuicji analityka oraz precyzyjnych badań i prognoz. Finalnie otrzymujemy cztery listy czynników: silne strony (które należy wzmacniać), słabe strony (które należy niwelować), szanse (które należy wykorzystywać) i zagrożenia (których należy unikać)².

Prezentowana analiza SWOT poprzedzona została analizą potencjału społeczno – gospodarczego Gminy, prezentowane zestawy czynników wewnętrznych i zewnętrznych opierają się również na wnioskach zawartych w licznych opracowaniach strategicznych przygotowanych na potrzeby Gminy oraz pogłębionej dyskusji podczas przeprowadzonych warsztatów strategicznych.

Tabela nr 8: *Analiza SWOT Gminy Zgorzelec*

Czynniki wewnętrzne	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dyfuzja obszarów kultury i promocji z przygranicznymi obszarami Niemiec, • proinwestycyjna polityka władz lokalnych, • otwartość władz lokalnych na innowacyjne metody zarządzania Gminą, • ciągłość funkcjonowania władz lokalnych w kontekście realizacji długofalowych celów rozwojowych, • korzystne położenie w kontekście szlaków komunikacyjnych, • bliskość ośrodków miejskich, • osiedlanie się w Gminie kreatywnych indywidualności wzbogacających 	<ul style="list-style-type: none"> • proces starzenia się społeczności lokalnej, • migracja młodych mieszkańców, • problemy związane z bezrobociem, w szczególności wśród młodzieży, • stosunkowo niski odsetek osób z wyższym wykształceniem, • niedoinwestowanie obiektów użyteczności publicznej, • niestabilna kondycja niektórych podmiotów gospodarczych, • drogi powiatowe wymagające remontu, • braki infrastrukturalne w odniesieniu do części dróg, chodników i oświetlenia, • niewystarczające nakłady na promocję turystyki, kultury i sportu,

² Gierszewska G., Romanowska M.: Analiza strategiczna przedsiębiorstwa. Wydawnictwo PWE 1995.

<p>kapitał społeczny,</p> <ul style="list-style-type: none">• dostępne tereny pod inwestycje,• firmy generujące wpływy z podatku od nieruchomości oraz stabilizujące lokalny rynek pracy,• zintensyfikowane działania władz lokalnych na rzecz wspierania przedsiębiorczości,• bogactwo zasobów mineralnych,• korzystne położenie Gminy w kontekście pozyskiwanie energii wiatrowej,• wzrost ilości usług około transportowych przy węźle autostradowym,• sprzyjający mikroklimat dla upraw rolniczych,• warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego,• stosunkowo dobry poziom szkolnictwa i edukacji,• korzystne walory krajobrazowe, przyrodnicze, klimatyczne,• istniejący potencjał turystyczny (atrakcje turystyczne),• współpraca zagraniczna,• wykorzystanie systemu zarządzania jakością do poprawy obsługi klientów Gminy,• stosunkowo dobra komunikacja w obrębie Gminy,• sukcesywnie polepszająca się infrastruktura techniczna	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba skoordynowanych działań w zakresie wspólnej działalności promocyjnej, inwestycyjnej z sąsiadującymi miejscowościami,• problemy w zakresie integracji społeczności (ludność napływowa),• niedostateczna realizacja programów dotyczących promocji zdrowia, profilaktyki antynarkotykowej, opieki pozalekcyjnej w szkołach,• rozwarstwienie dochodów w poszczególnych grupach społecznych,• niedostateczna współpraca lokalnych środowisk na rzecz promocji i rozwoju miasta,• stosunkowo słaba znajomość języków obcych wśród mieszkańców Gminy,• niewystarczająca ilość miejsc do efektywnego spędzania wolnego czasu przez społeczność lokalną w odniesieniu do kultury i rozrywki,• nielegalne wysypiska śmieci,• problemy z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych,• potrzeba estetyzacji gospodarstw rolnych,• niszcząca część zabytków Gminy,• niedostatki w zakresie bazy biznesowo – konferencyjnej,• niewykorzystywanie w pełnym zakresie walorów przyrodniczych do rekreacji,• rozdrobnienie gospodarstw rolnych,• ograniczone środki na finansowanie
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozwinięta sieć telefoniczna, • infrastruktura energetyczna, • walory kulturowe (pielęgnowanie inicjatyw folklorystycznych), • oferta kulturalna aktywność w obszarze sportu, • imprezy odbywające się na terenie Gminy, • rozwijająca się baza sportowa, • aktywna partycypacja w rozwiązywaniu problemów sfery społecznej Gminy, • działalność na rzecz edukacji niepełnosprawnych, • stosunkowo wysoka aktywność społeczności lokalnej, • sprawne funkcjonowanie instytucji w obszarze opieki zdrowotnej, • funkcjonalny serwis internetowy Gminy, • aktywna działalność władz lokalnych na rzecz rozwoju Gminy, • gościnność mieszkańców Gminy, • współpraca z mediami, • realizowane działania promocyjne, • działalność organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • i remont obiektów infrastruktury, • problemy w obszarze poczucia bezpieczeństwa przez mieszkańców Gminy.
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, • stosunkowo stabilny wzrost 	<ul style="list-style-type: none"> • brak wystarczających środków na realizację zadań społecznych, • wzrastająca konkurencyjność ze strony innych jednostek samorządu

<p>gospodarczy kraju przekładający się na większą zamożność społeczeństwa,</p> <ul style="list-style-type: none">• większa dostępność programów pomocowych dla osób bezrobotnych,• wzrastające zainteresowanie turystyką rodzinną, aktywną, weekendową,• większa dbałość społeczeństwa o zdrowy tryb życia,• większe zainteresowanie wysokiej jakości lokalnymi produktami,• szansa na wykorzystanie walorów środowiska naturalnego,• postępujący rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej,• napływ kapitału zagranicznego,• wzrastające zainteresowanie turystyką eventową,• wzrastające znaczenie koncepcji sieciowych produktów turystycznych (współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego z Subregionu Nysa – Kwisia – Bóbr),• ułatwienia komunikacyjne związane z wejściem Polski do Strefy Schengen,• społeczny klimat sprzyjający rozwojowi samorządności terytorialnej,• wzrost znaczenia rynku usług w ogólnej strukturze zatrudnienia	<p>terytorialnego,</p> <ul style="list-style-type: none">• wzrastające koszty pracy najemnej,• zagrożenia powodziowe,• niestabilne, niejednoznaczne przepisy prawne,• procesy globalizacyjne skutkujące konkurencyjnymi ofertami z różnych regionów kraju i świata,• ogólny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym,• niedobory środków centralnych na rozbudowę i konserwację infrastruktury technicznej, w szczególności drogowej,• odpływ wykształconych kadr specjalistów do innych krajów Unii Europejskiej,• utrudniony dostęp do preferencyjnych kredytów wynikający z trudnej sytuacji na rynkach finansowych,• stosunkowo niska siła nabywcza społeczeństwa (np. w stosunku do społeczeństw Zachodniej Europy),• nadmierny fiskalizm w polityce gospodarczej państwa,• konkurencyjność gospodarek krajów sąsiednich,• obserwowane zachowania patologiczne w niektórych grupach społecznych,• stosunkowo wysoki poziom bezrobocia w skali kraju,
--	--

<p>społeczności,</p> <ul style="list-style-type: none">• rozwijająca się współpraca z miastami partnerskimi,• stopa inflacji na poziomie zbliżonym do założonego celu inflacyjnego,• wzrastająca mobilność zawodowa ludności.	
---	--

Źródło: Opracowanie na podstawie materiałów dostarczonych przez Gminę Zgorzelec

4. Określenie misji i wizji

Misja w odniesieniu do organizacji, najogólniej rzecz ujmując, to zestaw względnie trwałych dążeń, celów, na które zorientowane są lub powinny być działania podejmowane przez jej uczestników, to samookreślenie się organizacji poprzez odpowiedź na pytania³: po co organizacja istnieje, do czego ma dążyć, co ma osiągnąć, czyje i jakie potrzeby powinna zaspakajać, jakie jest jej społeczne posłannictwo?

Misja organizacji wyznacza powód jej istnienia, wyróżniający ją od wszystkich innych podmiotów. Misję można opisać w kategoriach wyrobów, rynków, usług i klientów. Misję organizacji przekłada się na zadania, które należy wykonać, by zrealizować założone cele. Definiowanie misji jest ważnym krokiem w formułowaniu celów strategicznych i operacyjnych. Misja wyznacza fundamentalny a równocześnie unikatowy stan przyszły, do którego organizacja zmierza. Misja jest ogólnym stwierdzeniem najbardziej podstawowych intencji.

W odniesieniu do misji jednostki terytorialnej powyższe założenia powinny zostać zmodyfikowane pod kątem specyfiki danego podmiotu. Można jednak założyć, że fundamentalne elementy misji zostają zachowane.

Wizję można rozumieć jako obraz przyszłości, który chcemy wykreować. Jest to podstawowa aspiracja, która powinna być wspólna dla wszystkich, którzy chcą osiągnąć pożądany stan rzeczywistości.

Wizja Gminy Zgorzelec

Dostatnia i zasobna Gmina, położona w atrakcyjnej lokalizacji, z korzystną infrastrukturą komunikacyjną, czerpiąca z dziedzictwa wielokulturowości oraz bogatych tradycji swojej społeczności. Poprzez efektywną realizację funkcji rolniczych, przemysłowych i turystycznych zapewni swoim mieszkańcom wysoka jakość życia, a dla przybywających gości będzie miejscem komfortowego wypoczynku i rekreacji.

³ Koźmiński A., Piotrowski W.: Zarządzanie. Teoria i praktyka. Wydawnictwo naukowe PWN. Warszawa 2000.

Misja Gminy Zgorzelec

Wszechstronny rozwój Gminy Zgorzelec przekładający się na wzrost jakości życia społeczności lokalnej osiągnięty zostanie poprzez:

- *zintensyfikowanie działań na rzecz wspierania przedsiębiorczości,*
- *aktywizację programów przeciwdziałania bezrobociu*
- *poprawę oraz permanentną modernizację obiektów infrastruktury technicznej,*
- *współpracę międzynarodową oraz z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,*
- *wykorzystanie walorów naturalnych na rzecz rozwoju turystyki,*
- *wspieranie rozwoju rolnictwa,*
- *zapewnienie społeczności lokalnej możliwości rozwoju zawodowego, edukacji, kreatywnego wypoczynku,*
- *postępującą integrację społeczności oraz wzrost tożsamości lokalnej,*
- *promowanie zdrowego stylu życia.*

Analiza potencjału społeczno – ekonomicznego Gminy, wywiady z liderami opinii publicznej, wnioski z przeprowadzonych warsztatów strategicznych, analiza SWOT pozwoliły na sformułowanie wizji, misji oraz celów strategicznych Gminy Zgorzelec.

5. Cele strategiczne i operacyjne

Cele nadrzędny:

PRZYJAZNA I ZASOBNA GMINA

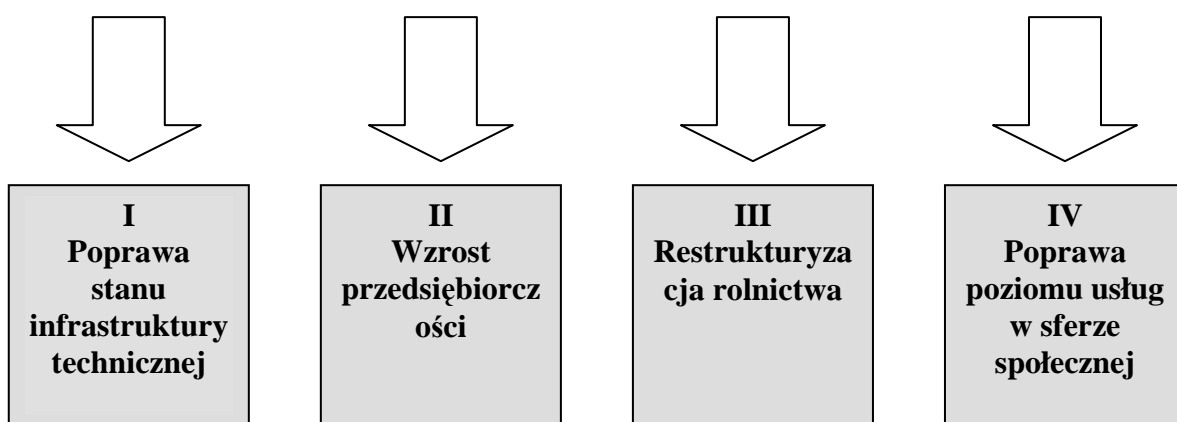

Tabela nr 9: Cele strategiczne i operacyjne

I Cel strategiczny POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
Cele operacyjne:
• rozbudowa sieci komunikacji podmiejskiej,
• modernizacja dróg powiatowych,
• budowa chodników w terenie zabudowanym,
• promocja ekologicznych systemów grzewczych na terenie Gminy,
• modernizacja i dokończenie budowy oświetlenia drogowego,
• dokończenie kanalizowania Gminy,
• poprawa stanu czystości wsi (likwidacja dzikich wysypisk),
• organizowanie konkursów dla poprawy czystości wsi (najbardziej zadbane gospodarstwo),
• rozbudowa bazy hotelowo – gastronomicznej,

• renowacja obiektów zabytkowych w kontekście procesu promocji wsi,
• spójna oferta gminy (tereny inwestycyjne) dla inwestorów z branży hotelowo – gastronomicznej,
• budowa ścieżek rowerowych,
• poprawa gminnej infrastruktury drogowej,
• wspieranie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej,
• rozwój infrastruktury ekologicznej,
• wsparcie ekologicznych rozwiązań w gospodarstwach domowych,
• rozwój sieci wodno – kanalizacyjnej,
• rozwój biologicznych oczyszczalni ścieków,
• akcje edycyjne w zakresie gospodarki odpadami,
• opracowanie systemu prac społecznych przy utrzymaniu czystości Gminy,
• przyjazna i efektywna gospodarka odpadami,
• wprowadzenie systemu kar za wyrzucanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych,
• rozwój ścieżek rowerowych w ramach tworzenia różnorodnych form rekreacji,
• Dostosowanie wyodrębnionych obszarów w zakresie infrastruktury technicznej do działań promocyjno – kulturalnych,
• tworzenie i rozwój szlaków turystycznych,
• kreowanie nowych formy infrastruktury turystycznej,
• atrakcje turystyczne na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i poprawy infrastruktury technicznej,
• rozwój infrastruktury turystycznej w kontekście poszukiwania nowych dróg rozwojowych Gminy,
• wsparcie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych istotnych z punktu widzenia rozwoju Gminy ,
• doskonalenie systemu przeciwdziałania klęskom żywiołowych,
• rozwój „małej infrastruktury” w Gminie,
• wprowadzenie i rozwój nowoczesnych systemów informacyjnych,
• wspieranie rozwoju sieci internetowych,
• zintensyfikowanie współpracy z lokalnymi dostawcami internetu,
• rozwój kafejek internetowych z punktem ksero.

II Cel strategiczny WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Cele operacyjne:
• aktywne wspieranie sfery biznesu przez władze lokalne,
• przygotowanie terenów pod inwestycje,
• opracowanie specjalnej oferta dla inwestorów zajmujących się przetwórstwem rolnym,
• wspieranie inwestorów w zakresie pozyskiwania kadr,
• dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do planów inwestycyjnych Gminy,
• aktywna partycypacja władz lokalnych w promocji Gminy,
• pośrednictwo Gminy w dynamizowaniu kontaktów między potencjalnymi inwestorami,
• opracowanie systemu pomocy i preferencji dla podmiotów gospodarczych,
• wykorzystywanie zewnętrznych środków pomocowych,
• szkolenie gminnych kadr w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej,,
• opracowanie zasad wzajemnego wspierania firm z terenu Gminy,
• działania na rzecz przekwalifikowania kadr zawodowych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy,
• wspieranie rozwoju sektora drobnej przedsiębiorczości,
• opracowanie kompleksowej oferty dla inwestorów zawierającej listę przewag konkurencyjnych Gminy,
• stworzenie centrum edukacyjno – kulturalnego,
• zmniejszanie bezrobocia – wspieranie polityki zatrudnienia, tworzenie nowych miejsc pracy,
• odnoszenie się do społecznej odpowiedzialność przedsiębiorstw,
• wspieranie wzajemnej współpracy firm z terenu Gminy (Forum Wymiany Doświadczeń),
• rozwój lokalnego rzemiosła,
• przywiązywanie wagi do etyki w lokalnym świecie przedsiębiorczości,
• integracja firm ze społecznością lokalną,

<ul style="list-style-type: none">• wspieranie nowych kierunków rozwoju przedsiębiorstw,
<ul style="list-style-type: none">• dynamizowanie działań w poszukiwaniu nisz rynkowych dla lokalnych przedsiębiorstw,
<ul style="list-style-type: none">• pozyskiwanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla młodzieży wiejskiej (Powiatowy Urząd Pracy), promocja inicjatyw zakładania działalności gospodarczej.

III Cel strategiczny RESTRUKTURYZACJA ROLNICTWA
Cele operacyjne:
<ul style="list-style-type: none">• wspieranie rozwoju agroturystyki,
<ul style="list-style-type: none">• wzmocnienie działań związanych z marketingiem usług agroturystycznych,
<ul style="list-style-type: none">• zalesianie gruntów o niskiej bonitacji,
<ul style="list-style-type: none">• opracowanie systemu cyklicznego szkolenia rolników w zakresie m.in. pozyskiwania środków pomocowych, marketingu terytorialnego i zarządzania,
<ul style="list-style-type: none">• wykorzystanie biomasy jako źródła potencjalnej energii,
<ul style="list-style-type: none">• promowanie żywności ekologicznej,
<ul style="list-style-type: none">• specjalizacja rolnictwa, popularyzacja nowych kierunków produkcji rolnej,
<ul style="list-style-type: none">• promowanie produkcji rolnej zgodnej z zapotrzebowaniem społecznym,
<ul style="list-style-type: none">• pomoc małym gospodarstwom rolnym w dostępie do nowych technologii oraz poszukiwaniu rynków zbytu,
<ul style="list-style-type: none">• wspieranie powstawania produktów lokalnych (np. żywność, wyroby artystyczne),
<ul style="list-style-type: none">• promowanie produktów lokalnych,
<ul style="list-style-type: none">• działania edukacyjne dedykowane dla osób zajmujących się działalnością rolniczą,
<ul style="list-style-type: none">• wykorzystywanie walorów turystycznych w rozwoju, promocji rolnictwa,
<ul style="list-style-type: none">• wykorzystanie warunków klimatycznych w rozwoju rolnictwa,
<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie ekologicznej produkcji rolnej,
<ul style="list-style-type: none">• promowanie koncepcji zrzeszania małych gospodarstw,
<ul style="list-style-type: none">• ułatwienia w łączeniu działek rolnych,
<ul style="list-style-type: none">• opracowanie systemu pomocy w zakresie pomiarów geodezyjnych,
<ul style="list-style-type: none">• szkolenie rolników w zakresie BHP,

• rozwój systemu doradztwa w zakresie prowadzenia małych gospodarstwa rolno – produkcyjnych,
• dokończenie regulacji cieków wodnych.

IV Cel strategiczny**POPRAWA POZIOMU USŁUG W SFERZE SPOŁECZNEJ****Cele operacyjne:**

• racjonalizacja systemu oświaty w oparciu o konsultacje społeczne,
• sukcesywne realizowanie kompleksowego programu kształcenia dla przyszłości (Skills for the Future),
• wspieranie zajęć dydaktycznych w terenie,
• funkcjonowanie systemu stypendiów socjalnych oraz za wyniki w nauce,
• pozyskiwanie środków finansowych z programów Unii Europejskiej,
• rozwój świetlic środowiskowych,
• funkcjonowanie systemu dożywiania oraz dowozu dzieci do szkół,
• dostosowywanie obiektów szkolnych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
• usprawnianie dojazdu pracowników opieki społecznej do osób objętych pomocą,
• programy profilaktyki stomatologicznej dla dzieci i młodzieży,
• zapewnienie opieki pielęgniarskiej w szkołach,
• wspieranie istniejących placówek opieki zdrowotnej,
• działania wspomagające organizowanie imprez dla osób niepełnosprawnych,
• rozwijanie programów profilaktyki uzależnień,
• rozwijanie form opieki skierowanej do osób starszych,
• polityka prozdrowotnych zachowań (wspieranie inicjatyw na rzecz prozdrowotnych zachowań),
• usprawnianie systemu dostępu do informacji dotyczących opieki zdrowotnej (m.in. terminy akcji profilaktycznych),
• promocja zdrowia i edukacja zdrowotna,
• zdynamizowanie akcji „Białych Niedzieli”,
• zakończenie modernizacji sieci szkół (działania finalizujące),
• działania wspomagające tworzenie przedszkoli,

• rozwój nauki języków obcych od najmłodszych lat,
• tworzenie i wspieranie inicjatyw kreowania aktywności społecznej,
• rozwój świetlic środowiskowych w kontekście czynnika uzupełniającego ofertę edukacyjną,
• tworzenie nowych miejsc opieki i wczesnej dydaktyki,
• rozwój infrastruktury edukacyjnej,
• budowanie świadomości ekologicznej w społeczności lokalnej,
• kreowanie i wyróżnianie postaw proekologicznych,
• rozwój systemów wspomagających bezpieczeństwo publiczne,
• zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
• organizowanie prewencyjnych spotkań z młodzieżą szkolną oraz mieszkańcami dotyczących bezpieczeństwa publicznego,
• podejmowanie wspólnych działań wychowawczych przez wszystkie gminne podmioty zajmujące się sferą społecznego funkcjonowania Gminy,
• sukcesywne usuwanie drzew przy drogach w celu zwiększenia bezpieczeństwa publicznego,
• dynamizowanie działań związanych z organizacją pozalekcyjnych zajęć,
• współpraca kulturalna w ramach Euroregionu Nysa,
• integracja społeczności lokalnej poprzez organizację imprez sportowo – rekreacyjnych,
• tworzenie i rozwój obiektów sportowych,
• wykorzystanie tradycji sportowych w budowaniu wizerunku i promocji Gminy,
• rozwój instytucji kulturalnych,
• poszerzanie oferty kulturalnej,
• promocja czytelnictwa,
• akcje przeciwdziałania patologiom społecznym,
• edukacja w zakresie integracji lokalnej (tożsamości),
• długofalowe wspieranie „trudnych rodzin”,
• pokazanie, uwypuklenie korzyści wynikających z posiadanego wykształcenia,
• popularyzacja systemów prywatnej opieki zdrowotnej,
• wspieranie instytucji „asystenta rodzinnego” (przeciwdziałanie patologii),
• działania na rzecz budowanie respektu przed obowiązującym prawem,

• zdywersyfikowana oferta dla „trudnej młodzieży”,
• zdywersyfikowana i szeroka oferta kulturalna jako podstawa integracji społecznej,
• wspieranie aktywności społeczności lokalnej w zakresie działań kulturalnych,
• wspieranie folklorystycznej oferty Gminy (zespoły ludowe),
• rozwój bibliotek (większa baza zbiorów),
• wspieranie indywidualnych zainteresowań (talentów) dzieci i młodzieży,
• koła zainteresowań – wspieranie wzajemnych relacji społeczności lokalnej,
• dostosowanie oferty oświatowej do wymogów współczesnego rynku pracy i aktualnych wyzwań rozwojowych,
• podnoszenie jakości życia przez edukację społeczną,
• popularyzacja kultury wsi,
• zintensyfikowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi na terenie Gminy,
• tworzenie zespołów interdyscyplinarnych na rzecz rozwoju sfery społecznej w Gminie,
• wspieranie tworzenia i rozwoju drużyn sportowych,
• realizacja koncepcji leczenia dojazdowego,
• realizacja koncepcji Uniwersytetu Trzeciego Wieku (dla osób starszych),
• rozwój pomocy psychologicznej dla dzieci,
• opracowanie koncepcji inicjatywy straży obywatelskiej,
• rozwój marketingu eventowego,
• utworzenie parku zagospodarowującego potrzeby wypoczynku i rozrywki mieszkańców (wielofunkcyjność, zdywersyfikowana oferta),
• poszerzenie świadomości ekologicznej poprzez przykłady korzyści z zachowań ekologicznych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków sformułowanych podczas warsztatów strategicznych

6. Zbieżność założeń strategii z zewnętrznymi i wewnętrznymi opracowaniami strategicznymi

Założenia strategii są spójne z podstawowymi dokumentami strategicznymi zarówno na szczeblu krajowym, regionalnym, jak i lokalnym. W ramach analizy zbieżności celów pod uwagę wzięto następujące dokumenty:

- Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020
- Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013
- Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego
- Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Nysa – Kwisa – Bóbr
- Strategia Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2004 – 2014
- Zaktualizowana Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Zgorzelec

W ramach analizy powyższych opracowań strategicznych brany był pod uwagę, jeżeli było to możliwe, szczebel celów strategicznych lub obszarów priorytetowych.

Tabela nr 10: Zbieżność założeń celów strategicznych z wewnętrznymi i zewnętrznymi opracowaniami strategicznymi

CEL NADRZĘDNY	
<u>Przyjazna i zasobna Gmina</u>	
Cel strategiczny 1 – Poprawa stanu infrastruktury technicznej	
Dokument	Zbieżne założenia
Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015	Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013	Cel 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020	Cel „przestrzenny”: Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu
Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013	Cel szczegółowy 2: Rozwój infrastruktury służącej poprawie jakości środowiska, warunków inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej
Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego	Priorytet 3: Markowa infrastruktura turystyczna
Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Nysa – Kwisa – Bóbr	Cel strategiczny 2 – tworzenie markowej infrastruktury turystycznej
Zaktualizowana Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Zgorzelec	Cel główny: zrównoważony rozwój przestrzenny
Cel strategiczny 2 – Wzrost przedsiębiorczości	
Dokument	Zbieżne założenia
Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015	Priorytet 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki Priorytet 3: Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości
Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013	Cel 4: Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020		Cel „gospodarczy”: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska
Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013		Cel szczegółowy 1: Wzrost aktywności gospodarczej opartej o wiedzę i innowacyjność
Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego		Priorytet 4: System wsparcia sektora i produktów turystycznych
Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Nysa – Kwisa – Bóbr		Cel strategiczny 6 – uczynienie z sektora turystycznego Subregionu Nysa – Kwisa – Bóbr sfery stymulującej rozwój społeczno – gospodarczy i wpływającej na polepszenie sytuacji na rynku pracy
Strategia Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2004 – 2014		Cel strategiczny 1: Wysoki poziom aktywności gospodarczej
Zaktualizowana Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Zgorzelec		Cel główny: zrównoważony rozwój gospodarczy
Cel strategiczny 3 – Restrukturyzacja rolnictwa		
Dokument		Zbieżne założenia
Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015		Priorytet 6: Rozwój obszarów wiejskich
Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013		Cel 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich
Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego		Priorytet 2: Rozwój lokalny turystyki
Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Nysa – Kwisa – Bóbr		Cel strategiczny 1 – rozwój markowych produktów turystycznych 1.7. Rozwój produktu turystyka wiejska 1.8. Rozwój produktu agroturystyka
Strategia Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2004 – 2014		Cel strategiczny 3: Wysoka jakość środowiska naturalnego
Zaktualizowana Strategia Zrównoważonego Rozwoju		Cel główny: ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego

Miasta Zgorzelec	
Cel strategiczny 4 – Poprawa poziomu usług w sferze społecznej	
Dokument	Zbieżne założenia
Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015	Priorytet 4: Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa
Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013	Cel 2: Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020	Cel „społeczny”: Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat
Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013	Cel szczegółowy 3: Poprawa bytu mieszkańców i wzrost konkurencyjności regionu poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury społecznej
Koncepcja Subregionalnego Produktu Turystycznego Nysa – Kwisa – Bóbr	Cel strategiczny 6 – uczynienie z sektora turystycznego Subregionu Nysa – Kwisa – Bóbr sfery stymulującej rozwój społeczno – gospodarczy i wpływającej na polepszenie sytuacji na rynku pracy 6.1. Wspomaganie oferty edukacyjnej w zakresie turystyki i marketingu
Strategia Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2004 – 2014	Cel strategiczny 2: Wysoki poziom warunków życia mieszkańców
Zaktualizowana Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Zgorzelec	Cel główny: zrównoważony rozwój społeczny

Źródło: Opracowanie własne

7. Mierniki realizacji celów strategicznych

Tabela nr 11: Przykładowy zestaw mierników realizacji celów strategicznych

Cel nadrzędny: Przyjazna i zasobna gmina	
Miernik: Wzrost dochodu na 1 mieszkańca (roczny wzrost powyżej inflacji)	
Cel strategiczny	Miernik
I Poprawa stanu infrastruktury technicznej	• ilość nowych lub zmodernizowanych wodociągów,
	• ilość nowych lub zmodernizowanych ciągów kanalizacji,
	• wzrost ilości nowych, zmodernizowanych lub wyremontowanych dróg,
	• wskaźnik gęstości sieci telefonicznej,
	• zwiększenie stopnia wykorzystania istniejącej bazy noclegowej,
II Restrukturyzacja rolnictwa	• wzrost ilości miejsc noclegowych.
	• liczba utworzonych grup producenckich,
	• ilość zalesionych gruntów,
	• wzrost liczby gospodarstw agroturystycznych,
	• liczba gospodarstw preferujących ekologiczne rolnictwo,
III Wzrost przedsiębiorczości	• liczba miejscowych podmiotów oferujących produkty lokalne.
	• wskaźnik przedsiębiorczości (liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców),

	<ul style="list-style-type: none"> • liczbę nowopowstałych przedsiębiorstw, • liczba zlikwidowanych przedsiębiorstw, • liczba bezpośredni utworzonych miejsc pracy, • spadek stopy bezrobocia.
<p>IV Poprawa poziomu usług w sferze społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zadowolenia mieszkańców z jakości usług medycznych, pomocy społecznej, kultury, bezpieczeństwa publicznego (na bazie badań ankietowych), • wskaźnik liczby absolwentów, którzy kontynuują edukację na kolejnych poziomach (w tym studiach wyższych), • wielkość migracji w gminie, • liczba organizowanych imprez, • liczba mieszkańców angażujących się w lokalne inicjatywy, • liczba wejść na stronę internetowa gminy, • poziom tożsamości z gminą (na bazie badań ankietowych), • wizerunkowe postrzeganie gminy (na bazie badań ankietowych),

Źródło: Opracowanie własne

Lista zaproponowanych mierników nie jest zestawieniem zamkniętym, można ją poszerzać zgodnie z zapotrzebowaniem i merytorycznym uzasadnieniem. Ewentualny przyrost/spadek pożądanych wielkości należy skonfrontować z nakładami poniesionymi na konkretne działania, weryfikację przeprowadzamy w określonych ramach czasowych, wyniki mogą stanowić punkt wyjścia do opracowania raportu zawierającego rekomendacje do dalszych działań.

8. Lista lokalnych liderów uczestniczących w warsztatach strategicznych

 Tabela nr 12: *Lista lokalnych liderów uczestniczących w warsztatach strategicznych*

Lp.	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Kazimierz Janik	Wójt Gminy Zgorzelec
2	Kazimierz Słabicki	Zastępca Wójta
3	Grażyna Grzechnik	Skarbnik Gminy
4	Marek Wolanin	Sekretarz Gminy
5	Wanda Janiak	Naczelnik Wydziału Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa w Urzędzie Gminy
6	Joanna Tokarczuk	Naczelnik Wydziału Inwestycji Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
7	Kazimierz Prosyński	Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich, Organizacyjnych i Drogownictwa
8	Małgorzata Dziecielska	Zastępca Naczelnika Wydziału Oświaty Promocji i Rozwoju
9	Grażyna Hołodyszyn	Inspektor, Urząd Gminy Zgorzelec
10	Mirosław Kłys	Podinspektor Wydziału Oświaty Promocji i Rozwoju Gminy
11	Piotr Burlikowski	Podinspektor Wydziału Oświaty Promocji i Rozwoju Gminy (informatyk)
12	Małgorzata Korelin	Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury
13	Krzyszyna Gall	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
14	Bolesław Mańczak	Prezes Łużyckiej Higieny Komunalnej Sp. z o.o. w Zgorzelcu.
15	Renata Mikołajów	Dyrektor Gimnazjum im. Sybiraków w Jerzmankach
16	Anna Kotlarek	V-ce Dyrektor Gimnazjum im. Sybiraków w Jerzmankach
17	Sylwia Słabicka	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Łagowie
18	Maria Wilk	Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Osadników Wojskowych w Trójcy
19	Bożena Pawełek	Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Żarskiej Wsi

20	Janina Słabicka	Przewodnicząca Rady Gminy Zgorzelec kadencji 2006-2010
21	Piotr Machaj	Wiceprzewodniczący Rady Gminy Zgorzelec kadencji 2006-2010
22	Edward Bryja	Wiceprzewodniczący Rady Gminy Zgorzelec kadencji 2006-2010
23	Rafał Jasiul	Przewodniczący Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego
24	Janina Florianowicz	Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej
25	Józef Dziurman	Zastępca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej
26	Grzegorz Miłoszewicz	"GM" Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Sklep Budowlany (właściciel sklepu)
27	Adam Turczyn	Kandydat na Radnego z Jerzymek
28	Danuta Jóźko	Lider z Przesieczan
29	Zofia Barczyk	Dyrektor Zgorzeleckiego Szpitala SP ZOZ w Zgorzelcu
30	Eugeniusz Skrzypacz	Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Łągów „Błękitne Kamizelki”
31	Stanisława Wachnicka	Sołtys - Ręczyn
32	Aneta Gazda	Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu, Kierownik Powiatowy Zespół Doradców w Zgorzelcu
33	Katarzyna Murmyło	Kierownik Biura Powiatowego w Zgorzelcu. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Dolnośląski Oddział Regionalny w Zgorzelcu
34	Wanda Dück	mgr sztuki. Artysta, malarz, właścicielka Pałacu Sztuki Waju w Gronowie
35	Krzysztof Lipko	Prezes Zarządu Międzygminnej Spółki Wodno-Kanalizacyjnej "SUPLAZ" Sp. z o.o. w Sulikowie
36	Ewa Komenda	Prezes Fundacji Centrum Wspierania Przedsiębiorczości
37	Bolesław Wysocki	Sołtys - Tylice
38	Stanisława Piotrowicz	Sołtys - Osiek Łużycki
39	Mirosław Majocha	Sołtys - Trójca
40	Jan Jakubiak	Prezes Gminnego Zrzeszenia LZS (Nowego Zarządu Klubu Sportowego APIS Jędrzychowice)
41	Marek Rzeźny	Proboszcz z Trójcy
42	Józef Grzeszczyszyn	Przedsiębiorca prywatny z Trójcy

Zródło: Opracowanie na podstawie listy obecności z warsztatów strategicznych

9. Załączniki

Załącznik nr 1

INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZGORZELEC ZA LATA 2000 - 2010

A – zadania b. ważne, priorytetowe, których wykonanie lub rozpoczęcie powinno nastąpić w latach 2000-2002.
B – zadania pilne, których realizacja lub rozpoczęcie winno nastąpić w latach 2003 – 2005.
C – zadania ważne, lecz do wykonania w okresie późniejszym: w latach 2006 – 2010.

I Cel strategiczny POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	Harmo- nogram realizacji	Odpowiedzial ny
Cel cząstkowy POPRAWA INFRASTRUKTURY NA WSI		
<p>1. Rozbudowa sieci komunikacji podmiejskiej łączącej sołectwa gminy z miastem Zgorzelec o linie autobusowe i busy 9-12 osobowe. Realizacja sieci komunikacji oparta na bazie PKS Zgorzelec i prywatne firmy przewozowe przy współudziale gminy, Urzędu Miasta, Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej</p> <p>PKS Zgorzelec uruchomił na terenie gminy dwie linie busów 8-mio osobowych na trasach :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgorzelec – Koźmin – Zawidów – Koźmin – Zgorzelec, • Zgorzelec – Jędrzychowice – Pieńsk – Jędrzychowice – Zgorzelec, <p>Prywatny przedsiębiorca – Stambilis Wasilij – uruchomił pięć linii busów 8-mio osobowych na następujących trasach :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgorzelec – Koźmin – Zawidów – Koźmin – Zgorzelec, • Zgorzelec – Tylice – Kunów – Tylice – Zgorzelec, • Zgorzelec – Jędrzychowice – Pieńsk – Jędrzychowice – Zgorzelec, • Zgorzelec – Łągów – Trójca – Białogórze – Trójca – Łągów – Zgorzelec, • Zgorzelec – Łągów – Pokrzywnik – Gronów – Przesieczany – Żarska Wieś – Jędrzychowice – Zgorzelec. <p>Należy zaznaczyć, że dodatkową komunikacją objętych zostało 12 miejscowości naszej Gminy, tj. 55,5% wszystkich miejscowości. Stworzono także gminny system dowozów uczniów do szkół gminnych obejmujący wszystkie miejscowości. Łącznie rano uruchomionych jest 11 tras dowozów uczniów, a w godzinach popołudniowych dzieci odwożone są w różnych godzinach, co umożliwia uczestniczenie uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.</p>	A	Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich, Organizacyjnych i Drogownictwa
<p>2. Modernizacja dróg powiatowych przy udziale gminy i Zarządu powiatu (wykaz dróg wymagających modernizacji stanowi załącznik nr 1 pkt. 1)</p>	A-C	j.w.

<p>Przeprowadzono przebudowę n/w dróg powiatowych przy partycypacji finansowej Gminy Zgorzelec ujętych w załączniku nr 1 pkt 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koźlice – Osiek Łużycki o długości 6.500 m – powierzchniowe utrwalenie nawierzchni, • Trójca – Białogórze, • Zgorzelec – Kunów. • Zgorzelec – Jerzmanki (do krzyża). <p>Ponadto zrealizowano modernizację odcinka 500 m drogi w Jerzmankach, 400 m w Jędrzychowicach oraz budowę chodnika na drodze powiatowej od drogi krajowej nr 94 do Szkoły Podstawowej w Żarskiej Wsi. Pozostałe drogi ujęte w załączniku nr 1 pkt 1 nie zostały zmodernizowane ze względu na nie ujęcie ich w budżecie powiatu.</p>		
<p>3. Montaż wiat autobusowych ze środków budżetu gminy w miejscowościach wg załącznika nr 1 pkt 2.</p> <p>Wiaty zamontowano w miejscowościach wymienionych w w/w załączniku, z wyjątkiem Gozdanina i Pokrzywnika. Ponadto dodatkowo zamontowano wiaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tylice – 1 szt., • Jerzmanki – 2 szt., • Gronów – 1 szt., • Jędrzychowice – 1 szt., • Koźmin – 3 szt., • Żarska Wieś – 3 szt., • Kunów – 1 szt., • Łagów – 1 szt. 	A-B	j.w.
<p>4. Wybudowanie zatok autobusowych przy udziale gminy i zarządcy dróg (wykaz miejscowości wg załącznika nr 1 pkt 3)</p> <p>Zatoki autobusowe wybudowano w miejscowościach wymienionych w w/w załączniku, z wyjątkiem Gozdanina i Pokrzywnika. Ponadto dodatkowo wybudowano zatoki autobusowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tylice - 1 szt., • Jerzmanki – 2 szt., • Gronów – 1 szt., • Jędrzychowice – 1 szt., • Koźmin – 3 szt., • Żarska Wieś – 3 szt., • Kunów – 1 szt., • Łagów – 1 szt. 	A-B	j.w.
<p>5. Budowa utwardzonych poboczy przy drogach krajowych i wojewódzkich</p> <p>Utwardzono pobocza na drodze krajowej nr 94 w Jędrzychowicach na odcinku 500 m.</p>	A-C	j.w.
<p>6. Budowa chodników w terenie zabudowanym: Przesieczany, Żarska Wieś, Jędrzychowice, Białogórze, Trójca, Łagów, Osiek Łużycki, Koźmin</p>	A-B	j.w.

<p>Zadanie zrealizowano w całości. Ponadto wybudowano chodniki w miejscowościach: Radomierzyce i Tylice.</p>		
<p>7. Zamiana systemów grzewczych w szkołach oraz ocieplenie budynków szkół.</p> <p>We wszystkich szkołach w Gminie zmieniono systemy grzewcze na ekologiczne, i tak: szkoły w Łagowie i Żarskiej Wsi są opalane gazem ziemnym, natomiast w Trójcy, Osieku Łużyckim i Jerzmankach olejem opałowym. Budynki wszystkich szkół są ocieplone a stolarka okienna wymieniona.</p>	A-B	Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju
<p>8. Modernizacja i dokończenie budowy oświetlenia drogowego (wykaz miejscowości wg załącznika nr 1 pkt 4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Żarska Wieś, Łomnica – wymiana na oświetlenie energooszczędne – wykonano, • Łagów ul. Szkolna, Strumykowa – budowa nowego oświetlenia – wykonano, • Jędrzychowice, Trójca, Gronów, Pokrzywnik, Tylice, Radomierzyce, Osiek, Kunów, Kostrzyna, Spytków, Niedów, Jerzmanki, Przesieczany, Białogórzę, Sławnikowice – modernizacja i rozbudowa. Wykonano w każdej z wymienionej miejscowości nowe oświetlenie – zostały również przebudowane obwody i wymienione lampy na energooszczędne. Planowana jest dalsza modernizacji i rozbudowa. • budowa stacji transformatorowych przez Zakład energetyczny : Łagów – 2 szt., Tylice, Żarska Wieś – 2 szt., Jerzmanki, Koźlice, Jędrzychowice, Trójca, Radomierzyce, Ręczyn. Zakład Energetyczny wybudował stacje w następujących miejscowościach: Łagów – 2 szt., Tylice – 1 szt., Kunów – 1 szt.. W Trójcy planowana jest realizacja w 2010 r. W Radomierzycach i Ręczynie nie ma potrzeby budowy stacji transformatorowych, natomiast w Jerzmankach, Żarskiej Wsi, Koźlicach i Jędrzychowicach nie wybudowano stacji. 	A-C	Naczelnik Wydziału Inwestycji, Gospodarki Komunalnej Przestrzennej (obecnie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkanioewj)
<p>9. Dokończenie wodociągowania gminy (wg załącznika nr 1 pkt 5)</p> <p>Do końca 2009 r. zwodociągowano 100% miejscowości w Gminie Zgorzelec.</p>	A-B	j. w.
<p>10. Dokończenie kanalizowania gminy</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokończenie kanalizacji w Jerzmankach – nie wykonano. • budowa oczyszczalni ścieków w Radomierzycach – nie wykonano. Nie było takiej potrzeby. • budowa kanalizacji z Żarskie Wsi, Jędrzychowicach – wykonano częściowo-wybudowano kanalizację sanitarną w Żarskiej Wsi dla osiedla i szkoły oraz częściowo w miejscowości Jędrzychowice (przed torami) • budowa kanalizacji w Radomierzycach, Koźlicach, Łomnicy, Spytkowie, Kostrzynie, Osieku Łużyckim, Ręczynie – nie 	A-C	

<p>wykonano – należy przeanalizować wybór sposobu odprowadzenia ścieków</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa kanalizacji w Tylicach, Kunowie, Koźminie, w ramach programu „Master Plan” dla ochrony zlewni rzeki Czerwona Woda. W okresie objętym strategią przedsięwzięcie pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda ” zostało przygotowane do realizacji (dokumentacja, pozwolenia, pozyskanie środków). Zakończenie realizacji przewiduje się na 2013r. Z programu została wyłączona miejscowość Koźmin. • Trójca, Białogórze, Gronów, Przesieczany, Gozdanin, Pokrzywnik, Sławnikowice – nie wykonano – należy przeanalizować powtórnie wybór sposobu odprowadzania ścieków. 		
<p>11. Budowa centrali telefonicznej w Radomierzycach i rozbudowa sieci istniejącej</p> <p>Zadanie zrealizowano w całości.</p>	A	Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich i Organizacyjnych i Drogownictwa
<p>12. Opracowanie Gminnego Programu Ochrony Środowiska (GPOŚ)</p> <p>Uchwałą Nr 214/05 z dnia 12 września 2005 r. Rada Gminy Zgorzelec przyjęła program ochrony środowiska pod nazwą „ Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgorzelec ”. W 2008 r. nastąpiła jego aktualizacja – Uchwała Nr 165/08 Rady Gminy Zgorzelec z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony Środowiska dla Gminy Zgorzelec na lata 2009 – 2012 oraz Uchwała Nr 111/08 Rady Gminy Zgorzelec dnia 21 kwietnia 2008 r. w sprawie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgorzelec.</p>	A	Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami i Rolnictwa (obecnie Wydział Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa
<p>14. Poprawa stanu czystości wsi</p>	A-C	Dyrektor Gminnego Zakładu Komunalnego (od 2003 Łużycka Higiena Komunalna sp. z o.o.),Naczelnik Wydziału Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej

		<p>(obecnie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej), Wójt, Zastępca Wójta, Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami i Rolnictwa (obecnie Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa)</p>
<p>- uporządkowanie gospodarki odpadami stałymi</p> <p>Usługi odbioru odpadów komunalnych z terenu Gminy Zgorzelec świadczą: Łużycka Higiena Komunalna sp. z o.o. z/s w Zgorzelcu przy ul. Bolesławieckiej 37 oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. z/s w Zgorzelcu przy ul. Łużyckiej3. Obie firmy działają na podstawie decyzji Wójta Gminy Zgorzelec zezwalających na prowadzenie tego typu działalności na terenie gminy. Opłaty ponoszone przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych świadczone przez w/w przedsiębiorców nie mogą przekroczyć górnych stawek opłat określonych przez Radę Gminy. Do końca 2009 r. zawarto ponad 1900 umów na odbiór odpadów komunalnych, co stanowi 84% nieruchomości z terenu gminy z udokumentowanym odbiorem odpadów komunalnych. W latach 2000 – 2009 przeprowadzono 3 komisje utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, powołane zarządzeniem Wójta Gminy, mające na celu poprawę stanu czystości wsi.</p>	<p>A-B</p>	<p>Dyrektor Gminnego Zakładu Komunalnego (od 2003 r. Łużycka Higiena Komunalna sp. z o.o.) Naczelnik Wydziału Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej (obecnie Naczelnik Wydziału Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa)</p>
<p>- likwidacja dzikich wysypisk śmieci przez użytkowników terenów, a w przypadkach szczególnych przez Gminny Zakład Komunalny</p> <p>Środki finansowe zabezpieczone w budżecie gminy na likwidację dzikich wysypisk śmieci były każdego roku w całości przeznaczane na ten cel. W latach 2000 – 2009 usunięto 20 nielegalnych składowisk odpadów z działek stanowiących gminny zasób nieruchomości. 6 składowisk zlikwidowali właściciele nieruchomości na których porzucono odpady. Dzikie składowiska odpadów powstawały głównie</p>	<p>A</p>	<p>Dyrektor Gminnego Zakładu Komunalnego (od 2003 r. Łużycka Higiena Komunalna sp. z o.o.)</p>

w nieczynnych wyrobiskach surowców naturalnych, na poboczach dróg i w lasach.		
<p>- ustawienie koszy na śmieci przy przystankach autobusowych i w innych miejscach publicznych</p> <p>Każdy przystanek autobusowy gmina wyposażyla w kosz na śmieci. Mieszkańcy gminy mają możliwość prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów ze szkła, tworzyw sztucznych i papieru w pojemnikach zlokalizowanych w miejscach publicznych pojemności 1100 l., obsługiwanych przez Łużycką Higienę Komunalną sp. z o.o. z/s w Zgorzelcu.</p>	A	j.w.
<p>- odpłatne zaopatrzenie mieszkańców i podmiotów gospodarczych w indywidualne kubły na śmieci</p> <p>Zgodnie z zapisami regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy właściciele nieruchomości mają obowiązek wyposażenia nieruchomości w dostateczną ilość pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych. Pojemniki można zakupić na własność lub wdzierżawić od przedsiębiorcy świadczącego usługi w zakresie odbioru odpadów. Nieruchomości właścicieli, którzy mają podpisane umowy na wywóz odpadów komunalnych wyposażone są w pojemniki na śmieci.</p>	A	j.w.
<p>- opracowanie systemu segregacji odpadów i jego pilotażowe wdrożenie</p> <p>Od 2003 r. na terenie gminy funkcjonuje selektywna zbiórka odpadów ze szkła, tworzyw sztucznych i papieru w pojemnikach zlokalizowanych w miejscach publicznych o pojemności 1100 l.. Od roku 2008 system ten poszerzono o odbiór odpadów „ u źródła ” w systemie workowym.</p>	A - B	Naczelnik Wydziału Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej (obecnie Naczelnik Wydziału Nieruchomości i Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa)
<p>- zakup samochodu asenizacyjnego do wywozu nieczystości płynnych przy udziale środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska</p> <p>Samochód zakupiona w 2007 r. za kwotę 437.980,00 który przekazano do Łużyckiej Higieny Komunalnej w zamian za udziały w spółce.</p>	A	Wójt
<p>- organizowanie konkursów dla poprawy czystości (najlepsza wieś itp.)</p> <p>Chcąc zachęcić wszystkich mieszkańców gminy do dbania o stan czystości i porządku oraz ładu i estetycznego wyglądu nieruchomości i wsi, od 1997 r. organizowane są konkursy ekologiczne, w których wyróżnia się i nagradza najbardziej zadbane wsie, posesje i gospodarstwa.</p>	A-C	Zastępca Wójta

<p>Cel cząstkowy ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ</p>		
<p>1. Rozbudowa bazy hotelowo – gastronomicznej</p> <p>- wykorzystanie istniejących obiektów zabytkowych (kompleksów pałacowych) w celach promocji gminy</p> <p>Na bieżąco przekazywane są informacje o obiektach zabytkowych będących własnością gminy i osób prywatnych do mediów. Informacje te oraz zdjęcia i ryciny wykorzystywane są również we wszystkich materiałach promocyjnych gminy.</p>	A-C	Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju, Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami i Rolnictwa (obecnie Wydział Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa)
<p>- wyznaczenie przez gminę miejsc pod budowę moteli (w punktach obsługi podróży) i przedstawienie ich jako oferty dla inwestorów</p> <p>W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla wsi Żarska Wieś przewidziano dwa miejsca lokalizacji Miejsca Obsługi Podróżnych. Również w projekcie budowy odcinka autostrady Zgorzelec – Krzyżowa znalazły się te lokalizacje. Obecnie Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad rozstrzyga przetarg na budowę moteli oraz stacji paliw.</p>	A	j.w.
<p>2. Budowa ścieżek rowerowych we wsiach: Łągów, Jerzmanki, Jędrzychowice, Żarska Wieś, Radomierzyce, Trójca zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (z uwzględnieniem dojazdu dzieci do szkół)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybudowano drogę rowerową Spytków – Vest, • rozpoczęcie intensywnych działań związanych z budową sieci dróg i szlaków rowerowych – projekt Przygoda z Nysą – Zagospodarowanie Turystyczne Pogranicza Polsko – Niemieckiego. • opracowanie gminnych szlaków rowerowych. 	A-B	Przewodniczący Rady
<p>II Cel strategiczny WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI Cel cząstkowy AKTYWNE WSPIERANIE BIZNESU</p>		
<p>1. Pozyskanie inwestora strategicznego</p> <p>Pozyskiwanie inwestorów strategicznych w gminie Zgorzelec, to działanie systematyczne i wymagające bieżącej analizy kierunków</p>	A	Wójt

<p>rozwoju gospodarczego kraju.</p> <p>W minionym okresie udało się pozyskać inwestorów w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowy punktów obsługi Turystów: Autoport w Żarskiej Wsi, motele i hotele przy drodze Zgorzelec Bolesławiec, budowa MOP-ów przy A-4, Odbudowa Pałacu w Radomierzycach • w zakresie usług i handlu budowa centrum Handlowego w Łagowie zatrudniającego ponad 1000 osób. • przygotowanie inwestorów do budowy farm wiatraków, • wybudowanie i uruchomienie zakładu Galanterii Betonowej DEKOBUD w Żarskiej Wsi. <p>Zrealizowane i zaplanowane inwestycje w sposób zdecydowany mają wpływ na zwiększenie dochodów własnych gminy.</p>		
<p>- uzbrojenie terenów pod inwestycje</p>	A	j.w.
<p>- Radomierzyce – kanalizacja</p> <p>Zrealizowano pierwszy etap kanalizacji sanitarnej w drodze wojewódzkiej w kierunku przejścia granicznego Radomierzyce – Hagenwerde od drogi wojewódzkiej nr 352. Wybudowano sieć kanalizacyjną o długości 676 mb oraz przykanaliki o długości 173,4 mb. W związku z zaprzestaniem realizacji inwestycji dot. budowy kompleksu hotelowo – konferencyjnego (pałac) następne etapy realizacji tego zadania została przesunięta na dalsze lata.</p>		
<p>- tereny byłego poligonu – woda, kanalizacja</p> <p>W związku z wybudowaniem sieci wodociągowej we wsi Koźlice istnieje możliwość (w przypadku pojawienia się inwestora) podpięcia się do tej sieci. Sieć kanalizacyjna znajduje się w większej odległości (Tylice – osiedle), jednakże w przypadku pojawienia się inwestora można rozważyć budowę sieci.</p>		
<p>- tereny przy drodze nr 4 – kanalizacja</p> <p>W 2006 r. wybudowano sieć kanalizacyjną w Żarskiej Wsi (osiedle, szkoła).</p> <p>Inne tereny przy drodze nr 4 (obecnie 94) nie są skanalizowane.</p>		
<p>2. Opracowanie korzystnej oferty dla potencjalnych inwestorów zajmujących się przetwórstwem rolnym</p> <p>W opracowanej ofercie inwestycyjnej szczególną uwagę zwrócono na pożądaną kierunek inwestycji na terenie gminy, do którego zaliczono: tworzenie zakładów przetwórstwa rzepaku na olej opałowy, zakładów przetwórstwa rolnego i zakładów przetwórstwa ziemniaka.</p>	A	Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju
<p>3. Wspieranie inwestorów w zakresie organizacji oraz pozyskiwania kadr</p> <p>Wydział Oświaty, Promocji i Rozwoju na bieżąco utrzymuje kontakt z</p>	A	j.w.

<p>Urzędem Pracy w Zgorzelcu. Przygotowuje informacje, o które zwracają się zainteresowani. Informacje dotyczą stopy bezrobocia, możliwości uzyskania wsparcia finansowego w postaci pożyczek z zerowym oprocentowaniem, kredytów, refundacji i poręczeń. Przedstawia informacje o aktualnym stanie prawnym terenów, mediach i możliwościach inwestycyjnych.</p>		
<p>4. Dostosowanie planów przestrzennego zagospodarowania do planów inwestycyjnych gminy</p> <p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego aktualizowane są w miarę potrzeb.</p>	A	Sekretarz Gminy
<p>5. Informowanie Zakładu Energetycznego i Gazowni o planach inwestycyjnych.</p> <p>Plany inwestycyjne gminy znajdują się w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym, który jest ogólnodostępny (publikacja w Biuletynie Informacji Publicznej). W 2009 r. opracowano projekt założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Zgorzelec, który reguluje zasady współpracy.</p>	A	Naczelnik Wydziału Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej (obecnie Wydział Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej)
<p>6. Aktywne uczestnictwo Urzędu Gminy w promocji gminy Zgorzelec</p> <p>Wydział Oświaty, Promocji i Rozwoju Gminy w zakresie promocji zajmuje się utrzymywaniem kontaktów z mediami, opracowaniem materiałów promocyjnych, prowadzeniem i aktualizowaniem strony internetowej, utrzymywaniem kontaktów z instytucjami i organizacjami współpracującymi z gminą. Potrzeba promocji jest obecnie postrzegana w aspekcie szansy na dalszy rozwój gospodarczy i społeczny gminy. Efekty w ostatnich latach są znaczne. Gmina zaprezentowała się w skali Europy, kraju i społeczności lokalnej. Byliśmy obecni na targach, wystawach, imprezach kulturalnych, sportowych, gospodarczych, seminariach, konferencjach, w prasie i w internecie.</p> <p>Informacje o gminie oraz o możliwościach współpracy i kontaktu znajdują się m.in. w</p> <ul style="list-style-type: none"> • bazie danych polskich regionów, miast, i gmin, która ukazała się w dwóch wersjach językowych: angielskiej i polskiej i stanowi integralną część Programu Promocji Gmin i Regionów RP. • Internetowej Panoramy Miast, Gmin i Regionów, gdzie znajdują się podstawowe informacje potrzebne przy wyborze przez potencjalnego inwestora miejsca dla rozwoju jego działalności, • oferta inwestycyjna została przekazana także do Urzędu Marszałkowskiego, oraz powiatu zgorzeleckiego, gdzie stanowi integralną część oferty województwa i powiatu, 	A	Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju

<ul style="list-style-type: none"> • prezentowaliśmy naszą ofertę również na targach inwestycyjnych w Hanowerze. <p>Wydziale Oświaty, Promocji i Rozwoju opracowano prezentację gminy w wyniku której w 2001 roku otrzymaliśmy Dolnośląski Klucz Sukcesu, przygotowano kalendarze ścienne na rok 2002 pozyskują środki z zewnątrz, przygotowano folder gminny, przeprowadzono konkurs w wyniku którego opracowano logo gminy, tworzona jest dokumentacja działań kulturalnych, sportowych, przygotowano wizytówki kadrze kierowniczej opracowywane są serwisy informatyczne, komunikaty prasowe, podziękowania, listy referencyjne itp.</p>		
<p>- przygotowanie oferty inwestycyjnej (prospekty, internet)</p> <p>W Wydziale Oświaty, Promocji i Rozwoju Gminy opracowano ofertę inwestycyjną, która jest prezentowana w formie opisowej, w internecie, na stronie gminy, powiatu i Urzędu Marszałkowskiego. Oferta zawiera dokładny opis przedmiotu, mapkę, osoby z którymi należy się kontaktować itp.</p>	A	j.w.
<p>- opracowanie gminnego albumu firm</p> <p>Gmina posiada aktualny wykaz podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Zgorzelec oparty na bazie rejestru ewidencji działalności gospodarczej.</p>	A	j.w.
<p>- opracowanie i wdrożenie gminnego systemu informacji</p> <p>Informacje o gminie oraz o możliwościach współpracy i kontaktu znajdują się w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bazie danych polskich regionów, miast, i gmin, która ukazała się w dwóch wersjach językowych: angielskiej i polskiej i stanowi integralną część Programu Promocji Gmin i Regionów RP. • Internetowej Panorami Miast, Gmin i Regionów, gdzie znajdują się podstawowe informacje potrzebne przy wyborze przez potencjalnego inwestora miejsca dla rozwoju jego działalności • oferta inwestycyjna została przekazana także do Urzędu Marszałkowskiego, oraz powiatu zgorzeleckiego, gdzie stanowi integralną część oferty województwa i powiatu. • prezentowaliśmy naszą ofertę również na targach inwestycyjnych w Hanowerze. • przekazywane są bieżące informacje o gminie do prasy za pośrednictwem internetowym, • opracowano gminny prospekt, który obecnie jest na etapie druku, • uruchomiono gminną stronę www, dysponujemy pocztą internetową. 	A	j.w.

<p>- pośredniczenie w nawiązywaniu kontaktów między firmami</p> <p>Wydział posiada spis wszystkich firm zarejestrowanych w gminie. W przypadkach indywidualnych pośredniczymy w przekazywaniu informacji. Należy jednak zaznaczyć, że zdecydowana większość firm samodzielnie poszukuje kontaktów z partnerami co często wiąże się z tajemnicą handlową i bojaźnią przed konkurencją i ujawnieniem pomysłu.</p>	A	j.w.
<p>7. Stworzenie systemu pomocy i preferencji dla podmiotów gospodarczych</p> <p>Każdy podmiot gospodarczy jest traktowany indywidualnie. Wsparcie dotyczy zakładów tworzących nowe miejsca pracy, wspierających producentów rolnych, oraz inwestujących zgodnie z przyjętą strategią rozwoju gminy.</p>	A	Skarbnik Gminy, Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju
<p>- opracowanie gminnej, preferencyjnej polityki podatkowej</p> <p>Obowiązująca od 1 stycznia 2001 roku ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorstw (Dz. U. Nr 60, poz. 704 ze zm.) oraz rozporządzenia wydane na jej podstawie określają wymogi stawiane przedsiębiorcom w celu uzyskania pomocy ze środków publicznych, a także formy udzielania tej pomocy oraz źródła finansowania. Na podstawie obowiązujących przepisów rozpoczęto prace nad projektem uchwały Rady Gminy określającej warunki zwolnień i ulg w podatku od nieruchomości podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji i usług na terenie Gminy Zgorzelec.</p>	A	Skarbnik Gminy
<p>- tworzenie funduszy gwarancyjnych</p> <p>Rada Gminy Uchwałą Nr 258/01 z dnia 6 sierpnia 2001 roku wyraziła zgodę na utworzenie spółki z o.o. z udziałem Gminy Zgorzelec i innych podmiotów pn: „Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych” oraz określiła zasady wniesienia udziałów. Umowa spółki z o. o . – Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych – została zawarta 14.08.2001 r. Celem działania spółki jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidowanie barier w dostępie MŚP do kapitału poprzez oferowanie poręczeń instytucjom dostarczających kredytów i pożyczek, jako dodatkowych zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielanych małym i średnim przedsiębiorcom (udzielanie poręczeń) , • ułatwienie przedsiębiorstwom podejmowania decyzji inwestycyjnych lub dotyczących obrotu gospodarczego, • umożliwienie realizacji takich przedsięwzięć gospodarczych, które z powodu wymogów dotyczących zabezpieczenia spłaty kredytu nie mogłyby być realizowane bez udziału funduszu poręczeń kredytowych, • wspieranie zmian strukturalnych w gospodarce Dolnego Śląska , • tworzenie warunków dla nowych, trwałych miejsc pracy. 	A	j.w.

<p>- opracowanie zasad korzystania z poręczeń finansowych</p> <p>Zasady i tryb udzielania poręczeń zostały opracowane i są dostępne w Wydziale Fn.Pl. i w Wydziale OP i R</p>	A	j.w.
<p>- wykorzystanie środków pomocowych</p> <p>W latach 2000 – 2002 Wydział OPiR wspierał podmioty i instytucje działające na terenie gminy w pisaniu wniosków dotyczących realizacji małych projektów. W 2000 r. GOK otrzymał grant na organizację X Wyścigu Kolarskiego o Puchar Wójta Gminy Zgorzelec. Na terenie gminy realizowane były inwestycje finansowane ze środków pomocowych w tym: budowa zakładu utylizacji ścieków w Jędrzychowicach, przebudowa drogi nr 4 na odcinku Jędrzychowice-Żarska Wieś, przebudowa drogi od przejścia granicznego w Radomierzycach do drogi nr 352, przebudowa drogi na odcinku Radomierzycy – Zgorzelec, przebudowa drogi na odcinku Żarska Wieś – Przesieczany, budowa przejścia granicznego w Radomierzycach. Należy jednak zaznaczyć, że w tym okresie w zbyt małym stopniu wykorzystywane były możliwości dofinansowania małych projektów realizowanych w ramach współpracy transgranicznej. W 2006 r., w związku ze zmianami organizacyjnymi w Urzędzie Gminy Zgorzelec, sprawy związane z pozyskiwaniem środków pomocowych zostały przekazane do realizacji dla Wydziału Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Dla pełnego zobrazowania skali pozyskanych przez gminę środków zewnętrznych należy zaznaczyć, że w minionym okresie zrealizowano łącznie 23 projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych z funduszu: SAPARD, ZPORR, Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, Interreg IIIA, Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013”, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”, Odnowa Dolnośląskiej Wsi. Łączna wartość zrealizowanych zadań to kwota 21.920.904,94 zł</p>	A	Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju
<p>- przeszkolenie kadry w zakresie przygotowywania wniosków aplikacyjnych, realizacji projektów, sporządzania raportów i rozliczania środków pomocowych</p> <p>Kadra Urzędu została odpowiednio przygotowana do realizacji zadań związanych z pozyskiwaniem, realizacją oraz rozliczaniem dotacji unijnych.</p>	A	j.w.
<p>8. Opracowanie zasad wzajemnego wspierania firm z terenu gminy</p> <p>Fundacja „Centrum Wspierania Przedsiębiorczości” w Zgorzelcu, której współzałożycielem jest Gmina Zgorzelec zrealizowała dwa projekty wspierające firmy z branży drzewnej i metalowej z terenu powiatu zgorzeleckiego, w tym Gminy Zgorzelec.</p>	A	j.w.

9. Utworzenie Gminnego Forum Przedsiębiorczości Tworzenie Gminnego Forum Przedsiębiorczości jest zbędne, ponieważ zadania w tym zakresie realizuje Fundacja „Centrum Wspierania Przedsiębiorczości” w Zgorzelcu	A	j.w.
Cel częściowy ZMNIEJSZENIE BEZROBOCIA		
1. Wsparcie działań związanych z uruchomieniem kopalni bazaltu Dzięki staraniom Wójta Gminy, w 2005 r. swoją działalność wznowiła kopalnia bazaltu w Gronowie. W chwili obecnej zakład przeróbczy bazaltu działa na obszarze ok. 7 ha. W roku 2010 właściciel zakładu planuje zwiększyć obszar swojej działalności o kolejne 20 ha.	A	Wójt
2. Aktywne wpływanie na politykę oświatową w części dotyczącej przekwalifikowania kadr zawodowych (we współpracy z powiatowym Urzędem Pracy) Przedstawiciel Urzędu jest członkiem Powiatowej Rady Zatrudnienia, która na swoich posiedzeniach omawia m.in. zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych branżach. To pozwala na ukierunkowanie systemu kształcenia pogimnazjalnego, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków zawodowych oraz określenia profili kształcenia ogólnego. Powiatowa Rada Zatrudnienia opiniuje wnioski o tworzenie nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.	A	Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju
3. Uczestniczenie przedstawiciela gminy w pracach Powiatowej Rady Kształcenia Zawodowego. Powiat nie powołał do chwili obecnej Powiatowej Rady Kształcenia Zawodowego.	A	j.w.
4. Wspieranie działań dotyczących rozwoju drobnych usług - podawanie do publicznej wiadomości branż usług potrzebnych dla rozwoju gminy Na stronie internetowej gminy znajdują się informacje dotyczące zapotrzebowania na określone branże usług potrzebnych dla rozwoju gminy.	A	j.w.
- informowanie o możliwościach lokalizacyjnych dla nowych podmiotów gospodarczych Wydział na bieżąco podaje aktualną ofertę inwestycyjną, zgodną z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, czego dowodem jest powstanie na terenie gminy wielu nowych podmiotów gospodarczych. Oferta inwestycyjna gminy prezentowana jest także w prasie krajowej i międzynarodowej oraz na targach inwestycyjnych organizowanych w Polsce i Niemczech.	A	j.w.

<p>III cel strategiczny RESTRUKTURYZACJA ROLNICTWA</p>		
<p>1. Budowa nowych zakładów produkcyjnych</p>	A-C	Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami i Rolnictwa (obecnie Wydział Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa)
<p>- zakład przerobu rzepaku na olej opałowy (Jędrzychowice)</p> <p>Brak zainteresowania inwestorów.</p>	A-C	j.w.
<p>- zakłady przetwórstwa rolnego</p> <p>Brak zainteresowania inwestorów.</p>	A-C	j.w.
<p>- zakład przetwórstwa ziemniaka</p> <p>Brak zainteresowania inwestorów.</p>	A-C	j.w.
<p>- zakład produkujący maszyny rolnicze dla małych i średnich gospodarstw rolnych wraz z serwisem</p> <p>Zadania gminy w powyższym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznaczenie terenu, promowanie terenu w mediach i Internecie (oferta inwestycyjna), zastosowanie ulg podatkowych jako zachęty dla inwestorów, szkolenie rolników w zakresie środków pomocowych SAPARD, pomoc w zorganizowaniu grup producenckich. <p>W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zostały wyznaczone tereny pod budowę w/w zakładów produkcyjnych. Tereny te zostały umieszczone w ofercie inwestycyjnej gminy. Jednakże zmieniająca się polityka w kraju, sprawiła, że inwestycje te w tak małej gminie jak nasza nie miały szans na powodzenie.</p>	A-C A	j.w. Radny Powiatu p. Słabicki (Z-ca Wójta Gminy Zgorzelec)
<p>2. Utworzenie informacyjnego centrum koordynacji rolnictwa w zakresie produkcji, zaopatrzenia i zbytu – na szczeblu powiatu.</p> <p>Przy Starostwie Powiatowym w Zgorzelcu działa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Powiatowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Instytucje te służą fachową pomocą rolnikom z terenu powiatu zgorzeleckiego. Przy Starostwie powstało i funkcjonuje Powiatowe Centrum Doradztwa Gospodarczego, wspierające przedsiębiorców m.in. w zakresie pozyskiwania środków finansowych.</p>	A-B	Naczelnik Wydziału Gospodarki i Przestrzennej i Rolnictwa
<p>3. Zalesianie gruntów o niskiej bonitacji celem zwiększenia bazy rekreacyjnej i poprawy warunków ochrony środowiska (południowy teren gminy)</p>	A-B	j.w.

<p>- ujęcie w planach i uzyskanie pozwoleń na zalesienie (współpraca z Nadleśnictwem Pieńsk i szkołami)</p> <p>W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zgorzelec zatwierdzonym w 2000 r. i w 2007 r. ujęto grunty o niskiej bonitacji przeznaczone do rekultywacji. Od roku 2000 zgodnie z decyzjami Starosty Zgorzeleckiego do rekultywacji przeznaczono tereny położone w Koźlicach, Gronowie i Przesieczanach o łącznej powierzchni ponad 31 ha, a do zalesienia grunty położone w Sławnikowicach i Koźlicach o łącznej powierzchni ponad 8 ha.</p>	A-B	j.w.
<p>4. Tworzenie nowych podmiotów na bazie istniejącego zaplecza</p> <p>Na terenie Gminy Zgorzelec, na rzecz rolnictwa działa Zrzeszenie Producentów Rolnych z siedzibą w Zgorzelcu, które zrzesza 69 członków z terenu 5 gmin, gdzie prowadzi działalność gospodarczą w zakresie skupu i i sprzedaży zbóż i rzepaku, zaopatrzenia rolników w materiał siewny, środki ochrony roślin i nawozy mineralne. W ramach Zrzeszenia działa także Zrzeszenie Producentów Rolnych „ŁAN”, Spółdzielnia Producentów Rolnych „NYSA” i Spółdzielcza Grupa Energetyczna.</p>	A	j.w.
<p>- zwiększenie powierzchni magazynowej skupu zbóż i silosów zbożowych</p> <p>Zadanie to zostało zrealizowane w 100%. Dodatkowo zostały wybudowane 3 silosy do przechowywania zbóż o łącznej pojemności 1.500 ton. Zwiększono dystrybucję w rozprowadzaniu materiału siewnego, sadzeniaków ziemniaka, nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin.</p>	A	j.w.
<p>5. Rozwój agroturystyki</p> <p>- pomoc w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych</p> <p>Przy tworzeniu nowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Zgorzelec ujmowane są tereny przeznaczone pod agroturystykę. Gospodarstwa agroturystyczne istnieją w miejscowościach Łągów i Trójca. Wydano również decyzję o warunkach zabudowy na budowę gospodarstwa agroturystycznego we wsi Białogórze. Ukształtowanie terenu Gminy Zgorzelec sprzyja coraz większemu zainteresowaniu tego typu działalnością.</p>	A-C	j.w.
<p>6. Edukacja</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozyskanie przez Urząd Gminy wspólnie z Karkonoską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. pieniędzy na przeszkolenie rolników w zakresie możliwości korzystania środków pomocowych, • Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. jest przygotowana do przeprowadzenia szkoleń w zakresie pozyskiwania środków pomocowych, 	A	KARR S.A.

<ul style="list-style-type: none"> szkolenia skierowane do rolników przeprowadzają także ośrodki doradztwa i agencje rządowe, Gmina uczestniczyła w organizacji szkoleń rolników w zakresie dopłat unijnych dla rolników przyczyniając się m.in. do dużego zrozumienia zasad i obowiązków rolników. 		
IV cel strategiczny POPRAWA POZIOMU USŁUG W SFERZE SPOŁECZNEJ		
Cel cząstkowy ZREFORMOWANIE OŚWIATY		
1. Zracjonalizowanie sieci szkół	A-B	Przewodniczący Komisji Oświaty i Kultury, Wójt, Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju
- likwidacja Szkoły Podstawowej w Sławnikowicach Zrealizowano w 2001 r.	A	Przewodniczący Komisji Oświaty i Kultury, Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju
- analiza zasadności utrzymania Szkoły Podstawowej w Jędrzychowicach Po przeanalizowaniu analizy demograficznej w miejscowości Jędrzychowice, Rada Gminy Zgorzelec podjęła uchwałę o likwidacji szkoły w związku z brakiem uczniów.	A	j.w.
- dokonanie analizy zasadności funkcjonowania sieci szkół podstawowych i gimnazjum Po przeprowadzeniu reformy sieci szkół na terenie Gminy Zgorzelec, dokonano analizy zasadności funkcjonowania istniejących placówek oświatowych i stwierdzono, że sieć szkół jest dostosowana do potrzeb edukacyjnych. W gminie Zgorzelec funkcjonują obecnie cztery szkoły podstawowe w Łagowie, Trójcy, Osieku Łużyckim i Żarskiej Wsi oraz jedno gimnazjum w Jerzmankach	A	j.w.
- rozbudowa szkoły i budowa sali gimnastycznej w Jerzmankach Zadanie zostało zrealizowane w 2001 r. W wyniku inwestycji dobudowano część dydaktyczną, salę gimnastyczną z zapleczem socjalnym, siłownię, kompleks boisk sportowych. Gimnazjum sfinansowano z obligacji, środków pozyskanych z totalizatora sportowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i	A	Wójt

Gospodarki Wodnej. W roku 2010 dokonano termomodernizacji szkoły wraz z wymianą stolarki okiennej.		
<p>- modernizacja szkoły i budowa sali gimnastycznej w Żarskiej Wsi</p> <p>W Szkole Podstawowej w Żarskiej Wsi zmieniono system grzewczy z węglowego na gazowy, wykonano termoizolację budynku wraz z wymianą stolarki okiennej, wyremontowano sanitariaty, pawilon dydaktyczny. Wybudowano przy szkole ogólnodostępny kompleks nowoczesnych boisk wielofunkcyjnych ze sztuczną nawierzchnią boisk. Sala gimnastyczna nie została wybudowana.</p>	B	Wójt
<p>- budowa sali gimnastycznej w Trójcy</p> <p>Budowy Sali nie zrealizowano, obecnie jest w realizacji budowa kompleksu boisk przyszkolnych ze sztuczną nawierzchnią na boiskach do piłki koszykowej i siatkowej oraz bieżni lekkoatletycznej.</p>	B	Wójt
<p>2. Kształcenie dla przyszłości</p> <p>- utworzenie Wyższej Szkoły w Zgorzelcu dla kształcenia dziennego</p> <p>Utworzono w Zgorzelcu filię Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Legnicy.</p>	A-B A-B	Wójt, Naczelnik Wydziału Oświaty Promocji i Rozwoju, Dyrektorzy Szkół
<p>- utworzenie i wyposażenie gabinetów językowych</p> <p>W szkołach podstawowych działających na terenie Gminy Zgorzelec dostosowano gabinety lekcyjne do możliwości prowadzenia zajęć językowych. W Szkole Podstawowej w Łagowie, Osieku Łużyckim, Trójcy i Żarskiej Wsi zajęcia języka niemieckiego odbywają się w gabinecie, który został wyposażony w pomoce dydaktyczne do nauki języka (plansze, schematy, słowniczki tematyczne i obrazkowe). W Gimnazjum w Jerzmannach utworzono dwa gabinety: języka niemieckiego i języka angielskiego. Wyposażone w odpowiednie środki dydaktyczne: plansze, magnetofony, słowniki. Gabinet języka angielskiego wyposażony jest w komputery. Potrzebny jest jednak nowy sprzęt komputerowy by sprostać aktualnym wymogom edukacyjnym.</p>	A-B	Naczelnik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju, Dyrektorzy Szkół

<p>- nauczanie języków obcych: w szkole podstawowej kl. O – VI język niemiecki (6 godz. na oddział 3 godz. w grupach)</p> <p>W Szkole Podstawowej im. Jana Brzechwy w Żarskiej Wsi, językiem obowiązkowym jest język niemiecki w klasach I – III w wymiarze 2 godzin tygodniowo, w klasach IV – VI w wymiarze 3 godzin tygodniowo. Poza tym uczniowie dzieci z oddziału przedszkolnego mogą rozwijać umiejętności językowe koła języka niemieckiego. W klasach IV – VI odbywają się zajęcia z języka angielskiego w formie koła zainteresowań.</p> <p>W Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Osieku Łużyckim - język niemiecki odbywa się w wymiarze 2 godzin w klasach I-III i 3 godzin w klasach IV-VI,</p> <p>W Szkole Podstawowej im. Osadników Wojskowych w Trójcy nauka języka odbywa się w klasach I-III – język angielski po 2 godziny + kółko z języka niemieckiego tygodniowo, w klasach IV-VI język niemiecki + kółko z języka angielskiego.</p> <p>W Szkole Podstawowej im. Wandy Chotomskiej w Łagowie uczniowie uczą się języka niemieckiego. Uczniowie kl. II i III uczą się języka angielskiego w wymiarze 2 godziny w klasach I-III oraz 3 godzin tygodniowo w klasach IV-VI.</p> <p>Dodatkowo w szkołach w Łagowie i Żarskiej Wsi wprowadzono zajęcia językowe dla oddziałów przedszkolnych</p>	A-B	j.w.
<p>- w gimnazjum język angielski jako drugi język obcy</p> <p>W Gimnazjum im Sybiraków w Jerzmankach obowiązują 2 języki obce: język niemiecki – 3 godziny tygodniowo i język angielski – 2 godziny tygodniowo</p>	A-B	

<p>- finansowe wspieranie zajęć dydaktycznych w terenie (np. muzeum, teatr, zaproszenie osób na wykłady)</p> <p>Wszystkie placówki oświatowe od wielu lat korzystają z programów profilaktyki alkoholowej i narkomanii, w których zabezpieczone są środki finansowe na spektakle teatralne, warsztaty problemowe, materiały edukacyjne i szkolenie kadry pedagogicznej. Każda szkoła otrzymuje od siedmiu lat limity kilometrów przeznaczonych na organizację wycieczek dydaktycznych. Gminny Ośrodek Kultury finansuje dodatkowe zajęcia pozalekcyjne w każdej placówce, naukę pływania dzieci z trzecich i czwartych klas. W ramach dodatkowych, obowiązkowych godzin realizowanych przez nauczycieli odbywają się zajęcia dydaktyczne z dziećmi wymagającymi wsparcia i dziećmi szczególnie uzdolnionymi. Od czterech lat wprowadzono stypendia naukowe dla uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce. Od 14 lat funkcjonują Nagrody Wójta w postaci darmowego wyjazdu na obóz wypoczynkowy, przyznawane przez Rady Pedagogiczne uczniom wyróżniającym się w szczególny sposób w szkole.</p> <p>- podłączenie każdej szkoły do Internetu</p> <p>Wszystkie placówki oświatowe posiadają pracownie komputerowe z dostępem do Internetu. Szkoła Podstawowa w Żarskiej Wsi posiada Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej w bibliotece szkolnej a SP Osiek Łużycki w nowo wyposażonej pracowni przyrodniczej.</p>		
<p>- nawiązanie współpracy szkół podstawowych ze szkołami z Niemiec, Czech i Danii</p> <p>Współpraca szkół z partnerami zagranicznymi układała się bardzo różnie. Szkoła Podstawowa w Łagowie od pięciu lat i SP Żarskiej Wsi od trzech lat współpracują z Mittelschule Rauschwald w Goerlitz, SP Osiek Łużycki od 2006 roku współpracuje z Centrum Sportowym w Hagerwerder. Gimnazjum w Jerzmankch prowadzi współpracę z Zakładni Skola w Liberce głównie w zakresie udziału w warsztatach muzycznych, planowane jest rozszerzenie współpracy o sferę sportu i dydaktyczną.</p> <p>- utworzenie „zielonych sal” na terenach przyszkolnych</p> <p>Przy każdej szkole znajdują się kompleksy boisk sportowo – rekreacyjnych, place zabaw, tereny zielone z ławkami i miejscami do odpoczynku na dworze.</p>	A-B	

<p>3. Wsparcie finansowe oświaty</p> <p>- udzielanie uczniom stypendiów socjalnych i nagród za naukę</p> <p>Od czterech lat Rada Gminy Zgorzelec w Uchwale budżetowej zabezpiecza środki finansowe na stypendia naukowe dla uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce.</p> <p>- pozyskiwanie środków finansowych z programów Unii Europejskiej</p> <p>Na cele dydaktyczne, poprawę bazy dydaktycznej w zakresie wyposażenia w pomoce szkoły pozyskują pozabudżetowe środki finansowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie bazy szkolnej do zdobywania środków finansowych (np. odpłatny wstęp na siłownię dla osób z zewnątrz, wynajem sal na różne imprezy). • Wszystkie placówki otrzymały ze środków EFS Pracownie Internetowe, • SP Osiek Łużycki otrzymała Internetowe Centra Informacji Multimedialnej oraz w ramach programu „Pracownia przyrodnicza w każdej Gminie” nowoczesna pracownia wraz z pomocami dydaktycznymi. • Szkoły realizowały program „Radosna szkoła”. <p>- zapewnienie środków na pełną realizację postanowień Karty Nauczyciela</p> <p>Gmina wywiązała się z wszystkich zapisów dotyczących wdrożenia nowej Karty Nauczyciela. Do dnia dzisiejszego gmina w 100 % realizuje zapisy KN i regulaminów wynagradzania nauczycieli</p> <p>- tworzenie świetlic środowiskowych</p> <p>W latach 2000 – 2001 GOK utworzył świetlice środowiskowe na bazie istniejących w następujących miejscowościach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gronów – klub czynny 3 x w tygodniu, • Żarska Wieś – świetlica czynna jak wyżej, • Białogórze – świetlica czynna 3 x w tygodniu, • Radomierzyce – świetlica czynna 3 x w tygodniu, • Pracownia plastyczna w Trójcy – 1 x w tygodniu. <p>W świetlicach i klubach prowadzone są zajęcia sportowe, gry stolikowe itp. W budynku po szkole w Jędrzychowicach przygotowano świetlicę środowiskową oraz bibliotekę dla mieszkańców. W budynku uruchamiana jest obecnie kawiarnia oraz rozszerzania działalności o propozycje rady sołeckiej. Funkcjonuje także świetlica w budynku po byłej Szkole Podstawowej w Kunowie. W sposób nie zadawalający wykorzystywany jest przez Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Wsi Gronów, Sławnikowice i Przesieczany budynek po Szkole</p>	<p>A-C</p> <p>A-C</p> <p>A-C</p>	<p>Zgodnie z zapisami zawartymi w strategii</p>
---	----------------------------------	---

<p>Podstawowej w Sławnikowicach.</p> <p>- zorganizowanie systemu dożywiania dla dzieci dowożonych do szkół</p> <p>W szkołach przy wsparciu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju zorganizowano w roku szkolnym 2000/2001 ciepłe posiłki w postaci zup dowożonych do wszystkich placówek. Jednak na wniosek szkół zrezygnowano z tej formy dożywiania. Młodzież wnioskowała, aby powrócić do organizacji śniadań w dotychczasowej formie, tzn. w postaci bułek, kanapek i ciepłego picia. W zakresie dożywiania pozyskano także dodatkowe środki, które pozwoliły na zwiększenie ilości osób dożywianych. Wydział OPiR rozpoczął starania o pozyskanie środków na wyposażenie stołówki w Gimnazjum w Jerzmankach, gdzie przygotowane są pomieszczenia, a liczba dowożonych osób jest największa. Obecnie trzy placówki oświatowe organizują dożywianie za pośrednictwem firmy cateringowej – dotyczy SP Łągów i Żarskiej Wsi oraz Gimnazjum w Jerzmankach W SP Trójca dzieci dożywiane są mlekiem i drugim śniadaniem podobnie jak w Osieku Łużyckim.</p> <p>- organizowanie obozowej i nie obozowej akcji letniej i zimowej</p> <p>Organizowano w minionym okresie akcje letnią wyjazdową i w miejscu zamieszkania. Młodzież nasza wyjeżdżała na obozy wypoczynkowe do krajowe i międzynarodowe. Zorganizowane zostały także w pięciu miejscowościach nieobozowe akcje letnie. Akcja letnia organizowana jest od 16 lat nieprzerwanie dzięki środkom finansowym zabezpieczonym w budżecie gminy i środkom z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p>		
<p>4. Opracowanie gminnego programu polityki oświatowej (patrz załącznik nr 1 pkt 1)</p>	A	.
<p>5. Dostosowanie szkół dla osób niepełnosprawnych</p> <p>Budynek Gimnazjum w Jerzmankach został doposażony w dźwig osobowy, podjazd dla osób poruszających się na wózkach oraz inne elementy wyposażenia obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych.. Szkoła Podstawowa w Osieku Łużyckim posiada toalety dostosowane dla niepełnosprawnych. W obiektach tych organizowane są m.in. obwody wyborcze z możliwością głosowania osób niepełnosprawnych</p>	A-B	
<p>Cel cząstkowy UTRZYMANIE BAZY SŁUŻBY ZDROWIA I PLACÓWEK POMOCY SPOŁECZNEJ</p>		
<p>1. Profilaktyka Stomatologiczna dla dzieci i młodzieży</p> <p>W minionym okresie zmienił się system opieki stomatologiczne w szkołach. Uczniowie posiadają ograniczona możliwość korzystania z leczenia. Opieka najczęściej sprowadza się do przeglądów zębów. Wizyty u stomatologa są utrudnione i uciążliwe.</p>	A	

<p>W poszczególnych placówkach opiekę sprawują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkoła Podstawowa w Żarskiej Wsi – Gabinet Stomatologiczny w Przychodni przy ul. Warszawskiej w Zgorzelcu – rodzice zgłaszają się z dziećmi indywidualnie. • Szkoła Podstawowa w Trójcy – organizowane są przeglądy stomatologiczne dla dzieci i młodzieży w WOZ Trójca, rodzice indywidualnie leczą dzieci i młodzież w Przychodni w Zgorzelcu przy ul. Warszawskiej. • Szkoła Podstawowa w Osieku Łużyckim – lakowanie zębów i przeglądy organizowane są w szkole, leczenie indywidualne dzieci i młodzieży w Gabinetecie stomatologicznym w Przychodni przy ul. Warszawskiej 30 w Zgorzelcu • Szkoła Podstawowa w Łagowie – brak opieki stomatologicznej • Gimnazjum w Jerzmankach – brak opieki stomatologicznej. 		
<p>2. Zapewnienie opieki pielęgniarzkiej w szkołach</p> <p>Wszystkie placówki oświatowe mają zapewnioną opiekę pielęgniarek szkolnych. Opieka realizowana jest raz w tygodniu przez cały dzień bądź dwa razy w tygodniu w niepełnym wymiarze czasu pracy.</p>	A	
<p>3. Wspieranie istniejących ośrodków zdrowia (Radomierzycy, Żarska Wieś, Trójca)</p> <p>Obecnie na terenie gminy funkcjonują trzy ośrodki zdrowia, z czego jeden prowadzony w Żarskiej Wsi przejęła spółka od ZOZ-u a ośrodki w Radomierzycach i Trójcy przejęła gmina i udostępniła je ZOZ-owi. Zagwarantowano dzięki temu stałą opiekę lekarską na dotychczasowym poziomie. System taki jest jednak nie wystarczający i nie gwarantuje dobrego stanu opieki zdrowotnej.</p>	A-C	
<p>4. Wspieranie finansowe w organizowaniu imprez dla niepełnosprawnych</p> <p>Komisja powołana przez Wójta Gminy każdorazowo rozpatruje wnioski dotyczące organizowanych imprez dla niepełnosprawnych. Do organizacji, które zwracają się o wsparcie należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gminne Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Zgorzelcu. • Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Życzliwych w Zgorzelcu. • Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Euroregion NYSA w Zgorzelcu. • Polski Komitet Pomocy Społecznej w Zgorzelcu. • Klub Amazonek w Zgorzelcu. <p>W budżecie zabezpieczane są środki na organizacji pozarządowych, które startują w otwartych konkursach ofert, zgodnie z Rocznym Programem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi</p>	A-C	
<p>5. Dalsze rozwijanie profilaktyki uzależnień na terenie gminy (narkotyki, AA)</p> <p>Działalność profilaktyczna w zakresie nadużywania alkoholu nadzorowana jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów</p>	A-C	

<p>Alkoholowych. Działania związane są z rozpatrywaniem wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie nadużywania alkoholu, przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych, kierowaniem na badania do biegłego, rozmowami indywidualnymi, prowadzeniem punktu konsultacyjnego, przyznawaniem stypendiów, finansowaniem akcji letniej, realizacji programów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych, broszur i wydawnictw.</p> <p>W zakresie narkomani działania profilaktyczne prowadzą głównie szkoły poprzez organizację spotkań, lekcji i kolportaż materiałów propagandowych.</p>		
<p>6. Dofinansowanie leczenia stomatologicznego dzieci objętych opieką GOPS</p> <p>W indywidualnych przypadkach rozpatrywane są wnioski o wsparcie dzieci bez zabezpieczenia socjalnego poprzez sfinansowanie kosztów leczenia stomatologicznego.</p>	A-C	
<p>7. Utrzymanie dotychczasowej formy opieki ludzi starszych (np. kombatantów)</p> <p>Do najczęściej stosowanych form opieki nad ludźmi starszymi należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc finansowa zarówno z budżetu Gminy jak i Funduszu Kombatanckiego, • usługi opiekuńcze finansowane w 70% z budżetu Gminy Zgorzelec, • pomoc prawna i w załatwianiu spraw ludzi starszych wg potrzeb • organizacja „Wigilii dla Samotnych”, • pomoc materialna np. zaopatrzenie w opał na zimę. 	A-C	
<p>8. Przystosowanie obiektów publicznych dla inwalidów</p> <p>W ramach programu likwidacji barier architektonicznych budynek Urzędu Gminy wyposażono w dźwig osobowy, w.c. dla osób niepełnosprawnych oraz zmodernizowano podjazd na zewnątrz budynku dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Urząd Gminy jest jedynym tego rodzaju budynkiem bez barier architektonicznych w okolicy. Również budynek Gimnazjum Gminnego w Jerzmankach został dodatkowo doposażony w dźwig osobowy, podjazd dla osób poruszających się na wózkach oraz inne elementy wyposażenia obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W Szkole Podstawowej w Osieku Łużyckim znajdują się toalety dostosowane dla niepełnosprawnych. Przed Urzędem Gminy wyznaczono miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych.</p>	A-C	
<p>9. Rozwiązanie problemu dojazdów pracowników pomocy społecznej do osób objętych pomocą</p> <p>Pracownicy posiadający samochody osobowe otrzymali delegacje służbowe na auta prywatne.</p>	A	
<p>Cel cząstkowy POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO.</p>		

<p>1. Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p> <p>Na bieżąco montowane są znaki na drogach gminnych. Wykonano aktywne oznakowanie przejść dla pieszych w miejscowości Białogórze, Trójca, Jędrzychowice. Cyklicznie wykonywana jest konserwacja oznakowań przejść aktywnych. Pozwala to zwiększyć bezpieczeństwo pieszych w drodze do pracy, szkoły, itp. W okresie zimowym wykonujemy prace związane z zimowym utrzymaniem terenów w Gminy Zgorzelec, do których należą drogi, place, przystanki autobusowe. W okresie letnim są wykonywane remonty bieżące dróg gminnych. Na drogach lokalnych przebiegających przez miejscowości na wniosek mieszkańców montowane są progi spowalniające. Kolejnym elementem o zasadniczym znaczeniu dla bezpieczeństwa drogowego jest przebudowa odcinków drogi nr 4 i 352, które przebiegają przez gminę Zgorzelec i oddanie nowego odcinka autostrady.</p>	A	
<p>2. Utworzenie stałej siedziby dzielnicowych w Żarskiej Wsi i Radomierzycach</p> <p>Na terenie tych miejscowości działają dzielnicowi, którzy korzystają z udostępnionej przez gminę bazy, gdzie pełnią dyżury.</p>	A	
<p>3. Organizowanie prewencyjnych spotkań z młodzieżą i mieszkańcami.</p> <p>W placówkach oświatowych odbywają się spotkania z policjantami podczas konkursów o bezpieczeństwie ruchu drogowego, tematycznych pogadanek z uczniami, interwencji policyjnych. W sytuacjach wymagających interwencji wychowawczej organizowane są zespoły wychowawcze z udziałem przedstawicieli policji, organu prowadzącego szkołę i sądu.</p>	A-C	
<p>4. Podjęcie wspólnych działań wychowawczych przez szkoły, parafie, rady Sołectwie, GOPS, GOK, rodziców</p> <p>Odbywające się imprezy rekreacyjno - sportowe w sołectwach najczęściej są okazją do podejmowania wspólnych działań w tym również prezentacji odpowiednich wzorców wychowawczych.</p>	A-C	
<p>5. Budowa remizy strażackiej w Radomierzycach</p> <p>Zadanie zrealizowano</p>	A-B	
<p>Cel cząstkowy PODNOSENIE POZIOMU KULTURALNEGO SPOŁECZEŃSTWA</p>		
<p>1. Organizowanie zajęć popołudniowych (koła zainteresowań) w szerszym wymiarze</p> <p>Gminny Ośrodek Kultury finansuje zajęcia kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży na terenie gminy Zgorzelec w wszystkich szkołach. W minionym okresie nastąpiła wyższa dostępność księgozbiorów dla ludności. Czytelnicy mają możliwość korzystania z woluminów</p>	A-C	

<p>placówek bibliotecznych, także na miejscu (w czytelnich). Ta forma kontaktu z księgozbiorem bibliotek publicznych w ostatnich latach odgrywa coraz większą rolę w zaspakajaniu potrzeb czytelniczych.</p> <p>W bibliotekach prowadzone są lekcje biblioteczne, zajęcia feryjne, Akcja Lato. W szkołach odbywają się zajęcia SKS-u, gimnastyka korekcyjna, kółka językowe i informatyczne finansowane z budżetów szkolnych. Dodatkowa ofertę zajęć popołudniowych przedstawia Szkolny Związek Sportowy i Uczniowski Klub Sportowy Zapasów, Gminne i Powiatowe Zrzeszenie LZS oraz inne organizacje pozarządowe</p>		
<p>2. Nawiązanie współpracy kulturalnej w ramach Euroregionu NYSA</p> <p>Bezpośrednie sąsiedztwo dwóch granic Niemieckiej i Czeskiej sprzyja w nawiązywaniu indywidualnych kontaktów między mieszkańcami oraz częstym uczestniczeniu w różnorodnych spotkaniach okolicznościowych. Szkoły w Trójcy i Jerzmankach organizowały spotkania z byłymi mieszkańcami tych miejscowości, strażacy spotykają się z kolegami z Czech i Niemiec podczas swoich świąt i uroczystości, kolarze podczas Wyścigu o Puchar Wójta Gminy Zgorzelec wspólnie pokonują trudy wyścigu. Podpisano współpracę w zakresie kultury, sportu, oświaty ze strona Niemiecka – Goerlitz oraz ze stroną Czeską..</p>	A	
<p>3. Przekazanie świetlic Radom Sołeckim</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji. Dotychczas uchwałami Rady Gminy przekazano świetlice wiejskie radom sołeckim w: Jerzmanki, Spytków i Ręczyn. Obecnie pojawiła się nowa forma funkcjonowania świetlic związana z realizacją programów przez organizacje i stowarzyszenia pozarządowe. Dlatego już siedem świetlic prowadzonych jest w takiej formie.</p>	A-B	
<p>4. Integrowanie społeczeństwa poprzez organizowanie imprez sportowo –rekreacyjnych</p> <p>W ostatnich latach nastąpił wzrost zorganizowanego uczestnictwa mieszkańców w formach amatorskiego i rozrywkowego uprawiania kultury i sztuki poprzez organizowanie festynów okolicznościowych, rekreacyjnych, które odbywają się praktycznie w każdej miejscowości. W ramach edukacji kulturalnej i wychowawczej przez sztukę, GOK zorganizował spotkania z aktorami bajek, koncerty umuzykalniające w szkołach podstawowych na terenie gminy Zgorzelec. Organizował PUCHAR POLSKI a przez 11 lat organizował Ogólnopolskiego Wyścigu Kolarskiego. Impreza na stałe wpisana była w Kalendarz Imprez MASTERS i turystyki kolarskiej PZKol. w Warszawie. W 2007 roku zrezygnowano z organizacji wyścigu w związku z brakiem zainteresowania startem w wyścigu mieszkańców gminy. Współpracowano systematycznie ze Zrzeszeniem Ludowych Zespołów Sportowych Powiatu i Gminy Zgorzelec. GOK był współorganizatorem Dolnośląskiego Turnieju Piłkarskiego Chłopców</p>	A-C	

<p>do lat 14 – stu. Doskonałą formą integrującą społeczeństwo jest organizacja Gminnych Dożynek, w których uczestniczą reprezentacje wszystkich sołectw. Dożynki urozmaicono występami orkiestry, zespołów ludowych i młodzieżowych, pokazami lotniczymi, baloniarskie, motolniczymi, wystawami, kiermaszami i szereg innych niespodzianek. Organizowany przez UKS mecz Polska – Francja w zapasach kadetek i juniorek był kolejną okazją do integracji społeczności lokalnej i prezentacji własnego dorobku. Szkolny Związek Sportowy organizuje systematycznie gminne zawody sportowe dla uczniów szkół podstawowych. Nowa baza sportowa w gminie pozwala na rodzinne spotkania ze sportem, organizację turniejów koleżeńskich i rozgrywek towarzyskich. Funkcjonują w gminie amatorskie zespoły piłki nożnej, siatkowej i koszykowej, które organizują turnieje lokalne i międzynarodowej.</p>		
<p>5. Utrzymywanie bieżących i tworzenie nowych boisk z zapleczem sportowym</p> <p>W minionym okresie zakończono budowę stadionu sportowego w Łagowie i Jedrzychowicach z trybunami dla widzów oraz z zapleczem socjalnym. Wszystkie boiska do piłki nożnej wyposażone zostały w pawilony socjalne dla drużyn uczestniczących w rozgrywkach. Powstał kompleks boisk sportowych przy Gimnazjum w Jerzmannach, Osieku Łużyckim, Łagowie, Żarskiej Wsi i Trójcy. Dodatkowo powstały uniwersalne boiska do piłki siatkowej, koszykówki i tenisa ziemnego zlokalizowane w pobliżu świetlic środowiskowych. W 16 miejscowościach uruchomiono siłownie a w każdej wsi rekreacyjno – zręcznościowe place zabaw.</p>	A-C	
<p>6. Wykorzystanie tradycji imprez sportowych do promocji gminy</p> <p>Wydarzenia sportowe są dokumentowane przez Wydział OPiR oraz prezentowane w prasie, internecie, folderach i okolicznościowych wystawach. Gmina za działalność sportową otrzymuje systematycznie wyróżnienia i nagrody ogólnokrajowe. Zajmuje także czołowe miejsca w wojewódzkim rankingu LZS</p>	A-C	

Źródło: Materiały opracowane przez pracowników Urzędu Gminy Zgorzelec

W ramach podsumowania należy stwierdzić, że zadania i kierunki działań strategicznych dotyczące realizacji Strategii Rozwoju Gminy Zgorzelec na lata 2000 – 2010 w zdecydowanej większości określono trafnie z dużym wyczuciem zachodzących zmian w kraju. W minionym dziesięcioleciu, Polska przyjęta została do Unii Europejskiej, otwarto wewnętrzne granice Unii, pojawiły się dodatkowe środki na inwestycje infrastrukturalne, nastąpił rozwój nowych dziedzin gospodarczych, międzynarodowej turystyki, rozszerzyły się kontakty międzynarodowe umacniały się także samorządy terytorialne.

Podczas opracowywania dokumentu w sposób szczególny podchodziliśmy do przygotowania terenów pod inwestycje. Dzisiaj wiemy, że dzięki takiej polityce i konsekwentnej promocji gminy przez Wójta, organizacyjnemu wsparciu inwestorów, mamy w gminie nowoczesne centrum handlowo – usługowe, stacje paliw, punkty obsługi turystów,

nowe i przyjazne dla klientów lokale gastronomiczne, zakład produkcyjny DEKOBET. Przybyło blisko 2000 miejsc pracy.

To dla gminy także podatki, które pozwoliły na realizację inwestycji niezbędnych do podniesienia jakości życia naszych mieszkańców. W minionym okresie udało się całkowicie zmodernizować wszystkie placówki oświatowe, wybudować nowoczesne stadiony i boiska ze sztucznymi nawierzchniami. Zakończyliśmy praktycznie oświetlenie dróg, wodociągowanie gminy. We wszystkich miejscowościach powstały place zabaw, w większości siłownie. Udało się nam zmodernizować drogi gminne i wybudować chodniki w miejscach najbardziej niebezpiecznych. Wszystkie drogi krajowe otrzymały nową nawierzchnię. W zakresie wyrównywania szans życiowych nasze dzieci uczą się w nowoczesnych gabinetach pod kierunkiem wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej.

Jako jedni z nielicznych w Polsce zapoczątkowaliśmy nowe podejście do ochrony środowiska. Wprowadzony system dofinansowania do oczyszczalni biologicznych pozwolił z jednej strony na poprawę warunków sanitarnych, a z drugiej ochronił nas przed zakładaniem kilometrów rur i przepompowni. Dofinansowanie do kolektorów ciepłych to kolejne działanie, które oczyszcza nasze środowisko. Szkoda, że obecne ustawodawstwo nie wspiera nas w tym kierunku.

W zakresie infrastruktury społecznej udało się nam uruchomić świetlice środowiskowe, biblioteki i utrzymać funkcjonujące od szeregu lat ośrodki zdrowia.

Należymy także do gmin, które mogą pochwalić się jednym z lepszych wyposażań Ochotniczych Straży Pożarnych, które posiadają nowoczesne wozy ratunkowe i sprzęt, jakiego często zazdrości nam straż zawodowa.

Pracownicy Urzędu Gminy Zgorzelec